

Serie nouă
iunie 2013

6

(CXLIII)

36 pagini
9,9 lei

ANUL

MUZICALĂ

ACTUALITATEA

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

SIMN 2013

Grand Prix de l'Opera

Adio, Radu Paladi

Brăila: Festivalul "George Grigoriu"

Teatrul "C. Tănase" la FITS

Marina Voica

În imagine, Katerina Tretyakova (Lituania)
câștigătoarea Grand Prix de l'Opera

Cetatea și agora

Liviu DĂNCEANU

Pe bună dreptate, observatorul avizat poate remarca faptul că, în vreme ce artistul tradițional avea drept loc de studiu predilect cetatea, artistul contemporan preferă agora, așadar o locație în care noțiunea de artă vedește o cuprindere mult mai generoasă, devansând sfera restrictivă a esteticului prin accesarea logicului și antropologicului, a științei și conștiinței.

Obiectul consacrat al artei este, astăzi, în stare de explozie. Iar arta dirijorală nu face nicidecum excepție. Dacă nu e plivită cu diligență, de-limitată cu iscusință și ocrotită cu deferență, sporirea fără precedent a gradului de polivalență o va duce, în cele din urmă, la disoluție. S-a ajuns până acolo încât ne-limitarea obiectului să se transforme, până la urmă, în ne-limitare a cercetării lui.

Dirijorul însuși poate fi pus în situația (mai puțin plăcută!) de a-și contempla cu perplexitate teritoriul devastat de o inflație generală a surprizei, în cazul în care el nu devine un partener al cercetătorului, la fel de competent în plan teoretic și tot atât de priceput în a face și a ști. Când era locuitor al cetății, omul de pe podium era cel care făcea ce știa. De când a ieșit în agora, el pretinde că și știe ce face; câteodată mai mult, că e singurul depozitar al adevărului estetic.

În orice caz, formația restitutorului de muzică nu mai are, la ora actuală, traiectoria obișnuită. Adică, nu mai e doar un simplu executant, un raportor cât mai fidel al realității unei partituri oarecare, ci un personaj complex, mozaicat, cu multiple înfățișări, dominat de curiozități și interogații, dependent de lecturi pluri și trans-disciplinare. De altfel, a fi realist în relație cu partitura e nu numai riscant ci, într-un anume fel, chiar desuet. Căci se pune iminent întrebarea: realistul cărei realități ești? Al celei structurale, al celei lingvistice ori, poate, al celei narrative? „Realul, afirma Andrei Pleșu în *Ochiul și lucrurile* (Editura Meridiane, București, 1986, pag.13), e infinit mai bogat în epoca noastră, decât înainte, după cum posibilul de azi e mai bogat decât posibilul de ieri”.

Așa cum artiștii fac îndeobște ceea ce mărginirile vremii lor îi determină să facă, tratând circumstanțele timpului ca pe o materie primă, tot așa dirijorul-investigator prospectează terenul sonor țărnut actualmente de domenii ale cunoașterii dintre cele mai diverse – matematica, informatica, fizica, filosofia, logica, arhitectura etc -, abordând datele identificate în urma cercetării ca pe niște salutare resurse pentru decantarea unui mesaj artistic autentic.

Când se acroșează, selectează și ordonează parametrii științifici ai interpretării dirijorale (interpretare ce convoacă cvasi-totalitatea resorturilor teoretice și practice ale limbajului muzical), e de dorit să nu se examineze acești multicolori parametri cu exigențele unei false omogenizări, cu o sistematică adăugată, constrângătoare, neaten-tă la diferențele de facto.

Dimpotrivă, este, credem, indicată o răbdătoare aplecare asupra metabolismului efectiv al artei dirijorale, a contextului în care dirijatul contemporan se situează pe sine, și chiar o laborioasă și riguroasă decelare a factorilor ce marchează contex-tualizarea și funcționarea șefiei de orchestră în peisajul vieții muzicale actuale.

Photo: Mihai Cosma © 2010

Sondarea tuturor acestor posibile însemne ale unui model interpretativ, văzut prin lentilele de contact ale șefului de orchestră, se cade a fi săvârșită cu acuitate, urmărindu-se precizia definirii și a determinării, ceea ce va plasa preponderent întregul edificiu analitic în emisfera concretului.

Cealaltă emisferă, a abstractului, se va contura odată cu dobândirea experienței specifice, precum și ca o consecință a exercițiului îndelung într-o captarea dimensiunii taxonomice. Nu de alta dar, parafrazându-l pe Dan Botta, tocmai acele lucrări care ating maximum de abstracție și tind a se dezrobi de timpul și spațiul contingent, poartă mai limpede

și mai viu, pecetea comprehensiunii.

Cât despre parametrii științifici ai artei dirijorale, cercetătorului lor i s-ar putea deschide un câmp analitic de o infinită nuanță dacă va recurge la următoarea aserțiune a lui Paul Klee: „nimeni nu poate afirma că arborele își produce coroana după chipul rădăcinilor sale. Între partea superioară și cea inferioară nu e vorba de simetria unei perfecte oglindiri. Doar energiile rădăcinilor pulsează plener în fiecare ramură, iar codul genetic al întregii plante stă în sămânță”.

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Adio, Radu Paladi!	2
<i>Săptămâna Internațională a Muzicii Noi 2012</i>	3-8
Stradivarius la Constanța	9
Festival “Ciprian Porumbescu”	10
“Con tempo” la Budapesta	12
“Focul Anatoliei”	13
Interviu cu Bogdan Baci	14
ONR la Shanghai	15
Le Grand Prix de l’Opera	16-17
Punctul pe j... azz	18-19
Festivalul “George Grigoriu”	20-25
Știri interne	26-27
“Revista în sărbătoare”	30-31
Pop-rock	32-33
CD-uri	34-35
FITS	36

Cetate și agora

(Urmare din pag. 1)

La fel, dirijatul, cu siguranță că ascunde un imens travaliu de cercetare a partiturii supuse restituirii, dar este forțat, furnizat și prețuit, în ultimă instanță, de forța talentului. Restul ține de ipostaza dirijorului-cercetător identificată cu aceea de dispecer al întrebărilor fundamentale legate de ceea ce reprezintă arta dirijorală

în lumea noastră brăzdată de o copioasă inerție ori ignoranță. Iar atunci când interogațiile sunt pertinente, ele se vor conjuga grație unei posibile morale comune, întâlnită, de altfel, și în *Die chassidischen Bücher* de Martin Buber: ca să găsești un nucleu de autenticitate, precum și comorile locului tău, trebuie mai întâi să-ți părăsești vatra, fie și doar printr-un excurs teoretic.

Și numai după un asemenea istovitor ocol vei înțelege adevăratul chip al tărâmului de unde ai plecat. Astfel, nu numai interpretarea dirijorală are ceva de aflat de la cercetarea ei interdisciplinară, ci și cercetarea însăși poate fi influențată de avatarurile artei dirijorale.

Radu Paladi – o evocare

Dan DEDIU

Când l-am cunoscut eu, la sfârșitul anilor '80, Radu Paladi avea deja părul alb. Îmi era oarecum frică de el, dar mi-am dat seama că el mă simpatiza, pentru că mă auzise cântând la pian. Prin Valentina, m-am apropiat de familia Paladi și am început să-l cunosc mai bine. Semăna cu Merlin, magul saxon, și avea cu siguranță un dar excepțional al comunicării non-verbale. Înțelegeai fără prea multe cuvinte ce vroia. Dacă nu înțelegeai, însemna că nu ești dotat cu ce trebuie. Cu interpretării pieselor sale lucra până la epuizare, aruncându-se total în vârtoarea muzicii și dându-se fără sfială trăirilor ei. Credea cu tărie într-un singur adevăr, fie el al muzicii, fie al vieții.

De multe ori, îmi făcea plăcere atunci când îl zăream pe stradă, cu mersu-i sprintar, tineresc, aplecat puțin în față și mereu preocupat, cu o urgență torențială în gânduri și simțiri. Mi se părea că e o flacăra albă, cu coama de păr leonin ce întotdeauna îi era marca distinctivă. Ne mai întâlneam la concerte sau la Uniune și nu era nevoie de niciun cuvânt. Mă strângea de braț, într-un fel anume, tremurător, gest care transmitea un amestec de recunoaștere, binețe, confirmare și încuviințare.

N-am cunoscut pe nimeni altcineva care să fie un mai bun barometru al talentului muzical.

Asemenea unui seismograf, imediat înregistra cele mai fine nuanțe ale unei muzici. Totodată, standardele estetice îi erau extrem de înalte și nu îi intrai în voie prea ușor. Capricios și intransigent, rareori lăuda. De cele mai multe ori prefera să tacă, încuindu-te în afara gândurilor sale. Nu l-am auzit niciodată spunând vreun cuvânt de complezență. Știa unde e adevărul

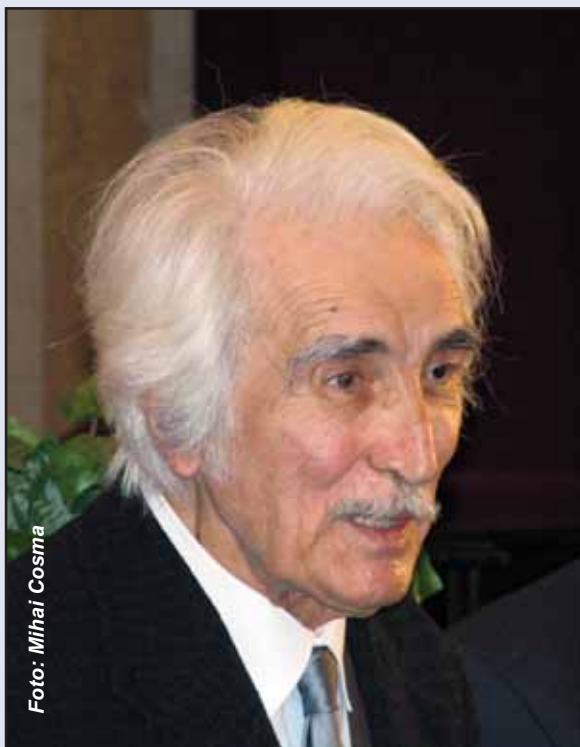

Foto: Mihai Cosma

și profunzimea. Le cunoștea sălașul și cotloanele. Când se întâlnea cu cineva în același gând, spunea doar atât: „Păi da!”, însoțind afirmația cu un gest categoric.

I-am admirat lucrările, felul în care erau croite, darul melodic, dar mai cu seamă un anumit fel de a „sări” în traseul muzical. Asemenea unei feline componistice, Radu Paladi simțea când trebuie să atace ascultătorul,

să-l apuce de grumaz și să-l ducă în vizuina sa de cleștar, unde-l întâmpina o muzică frumoasă și pură. El a intuit și a aplicat cu maximă acuratețe adevărul despre compozitor ca prădător de imagini sonore, și l-a transpus cu curaj în melodii, armonii și ritmuri. Muzica sa, mereu imprevizibilă, poartă marca unui imens talent, de la bijuteriile pentru pian solo la capodoperele muzicii corale (precum vertiginosul și energicul *Dar de nuntă*), de la zglobiul *Cvartet de coarde* și elegiacele cântece pe versuri de Eminescu, la monumentalul și fascinantul *Concert pentru pian și orchestră*.

Am avut posibilitatea de a-i programa și cânta *Cvintetul pentru suflători*, lucrare care a zăcut în sertar ani de-a rândul. Și asta, prin bunătatea și supravegherea angelică a doamnei Paladi, care a reușit să smulgă bucata de aur muzical de sub aripa grifonului și să ne-o împrumute pentru a o arăta lumii.

Ne-am despărțit de o persoană, o personalitate și un personaj. În clubul misterios al geniilor muzicale, Radu Paladi a fost – iată destinul unui nume! - un paladin, un cavaler în armură strălucitoare. A plecat într-un stil mozartian, rapid și pe neașteptate, exact ca și muzica lui. Mi-l imaginez dincolo, întâlnindu-se în gând cu noi, cei care l-au cunoscut, privindu-ne stăruitor și spunându-ne cu o voce subțire: „Păi da!”.

Marginalii la un Festival

Dan BUCIU

Încheiată recent, Săptămâna Internațională a Muzicii Noi a adăugat o nouă filă acestui Festival de tradiție (ediția 23), acestei sărbători a muzicii noi, manifestare născută în 1990 la inițiativa compozitorului Ștefan Niculescu, un adevărat corifeu al muzicii noi românești. Având deja în spate o istorie proprie, Festivalul a traversat trasee sinuoase în funcție de ideile directorilor artistici care au patronat unele sau altele dintre ediții.

Ediția actuală a mizat pe o echipă tânără condusă de un director în vârstă și rezultatele s-au reflectat într-un concept general echilibrat, existând o balanță evidentă între valorile deja consacrate ale acestei muzici noi și tendințele muzicale cele mai recente, materializate în lucrări ale celor mai tineri și mai îndrăzneți creatori. Repertoriul a fost alcătuit plecând de la accepțiunea data noțiunii de **Muzică Nouă**: lucrări create după 1950, altfel spus odată cu lansarea Avangardei vest-europene (serialismul integral, muzica concretă și apoi cea electronică etc...).

Cei care au conceput Festivalul nu și-au propus o restituire muzeală a tot ceea ce a fost, plus ceea ce se petrece acum; s-a operat o selecție de nume și opusuri muzicale considerate a fi de valoare din a doua jumătate a secolului XX la care s-a adăugat contribuția contemporaneității (secolul XXI). S-a mizat, într-o măsură aproximativ egală, pe creația europeană (și mondială) și pe cea românească. Nu vom furniza aici statistici (le veți găsi pe site-ul SIMN2013, în remarcabilul film-sinteză al festivalului realizat cu virtuozitate și profesionalism de Virgil Oprina); important era faptul că aceste lucrări trebuiau interpretate cât mai bine pentru a ajunge „intacte” la destinatar, acel public care continuă, din păcate să fie rezervat față de această muzică. Credem că dezideratul interpretativ a fost realizat, întrucât

manifestările muzicale (cu o regretabilă excepție, prestația îndoielnică a corului pregătit de Daniel Jinga) au fost situate de la nivelul de „bine” în sus! Nu puține dintre ele s-au plasat, ca nivel interpretativ, la superlativ, și așa menționa dintre acestea recitalul de flaut al italianului Mario Caroli, concertul cameral al formației patronată de Dan Dediu, „Profil” (dirijor Gabriel Bebeșelea), recitalul pianistilor Andrei Tănăsescu și Mihai Măniceanu, concertul corului „Preludiu” dirijat de Voicu Enăchescu, concertul ansamblului Icon Arts (dirijor Gabriel Bebeșelea), recitalul de lied Bianca și Remus Manoleanu, concertele de excepție ale formațiilor Radio – Orchestra de Cameră dirijata de Gheorghe Costin, soliști Ladislau Csendes și Ema Geamanu și Orchestra Națională dirijată de Tiberiu Soare, soliști

Dan Buciu, Adrian Iorgulescu, Dan Dediu

Zygmunt Krauze și Iustinian Zetea împreună cu Corul Academic Radio pregătit de Dan Mihai Goia, la care s-a alăturat marea surpriză a Festivalului, Orchestra Filarmonica din Pitești (remarcabilă prestație!) condusă de Jin Wang și având ca soliști pe Raluca Stratulat, Luminița Burcă, Andreea Timiraș, Mihai Ritivoiu, Tina Munteanu și Valentin Vasiliu, recitalul lui Alexandru Matei și al formației sale Game. Se adaugă excelențele prestații ale lui Eusebiu și Ionuț Ștefănescu, Emil Vișenescu, Vlaicu Golcea și formația sa de Electrojazz, SeduCant și SonoMania

(dirijor Lucian Beschiu), Cvartetul „Florilegium”. Evenimentele muzicale care au adus elemente experimentale sau manifestări artistice multimedia au găsit o gazdă bună în Studioul de Operă și Multimedia al UNMB, iar asistența tehnică a fost asigurată în excelențe condiții (audio și video) de adevărați profesioniști în frunte cu Cătălin Crețu.

O pată de culoare a constituit-o Instalația-fantezie și performance multimedia a lui Irinel Anghel de la Reef Aquarium, iar spectacolul imaginat de Mihaela Vosgian (excepțională regia lui Alexander Hausvater), pe scena Operei Naționale din București s-a constituit într-o prezență insolită. Contribuția ONB s-a materializat și într-o reprezentație pe care deja am apreciat-o la premieră, opera „O scrisoare pierdută” de Dan Dediu, lucrare absolut remarcabilă.

Dintre numeroșii compozitori prezenți pe afiș așa aminti câțiva: D Dediu, Diana Rotaru, D. Gheorghiu, S. Sciarrino, K. Saariaho, Doina Rotaru,

C. Țăranu, Ulpiu Vlad, G. Kurtag, V. Munteanu, C. Lolea, C. Basica, K. Stochhausen, C. Mioreanu, H. Gorecki, A. Tănăsescu, I. Odăgescu, S. Toduță, T. Jarda, V. Spătăreanu, R. Twardowski, T. Olah, G. Scelsi, J. Yuasa, A. Vieru, M. Marbe, S. Androne, M. Măniceanu, V. Maistorovici, P. Bentoiu, T. Grigoriu, Valentin Gheorghiu, W. Lutoslavski, W. Rihm, L. Berio, O. Messiaen, T. Takemitsu, M. Moldovan, D. Capoianu, Paul Constantinescu, Jin Wang, C. Silvestri, A. Stroe, Dan Constantinescu, A. Schinttke, C. Ioachimescu, O. Nemescu, Y. Xenakis, A. Pop, V. Dinescu, L. Dănceanu, A. Iorgulescu, Z. Krauze, Ș. Niculescu.

Agenda SIMN 2013 a inclus și un prestigios Simpozion Internațional consacrat compozitorilor Paul Constantinescu și Constantin Silvestri (impecabil organizat de Olguța Lupu cu concursul Valentinei Sandu Dediu), o ceremonie de investire a cunoscutului compozitor și pianist polonez Zygmunt Krauze cu titlul de D.H.C. al Universității Naționale de Muzică din București

distinsul maestru Horia Andreescu un opus semnat Wolfgang Rihm și corul „Madrigal” (dirijori Sabin Păutza și Veronica Bojescu) - cu un program integral românesc. Cu concerte și recitaluri dedicate integral sau parțial perioadei de creație pe care s-a concentrat atenția SIMN 2013 au participat Filarmonicile din Iași, Botoșani și Bacău (mulțumiri direcțiilor și secretariatelor muzicale) și Universitatea de Arte

Constantin Silvestri

(UNMB), urmată de o conferință a distinsului muzician, o lansare de CD al Anei Szilagyî din Austria (a prezentat Lavinia Coman), precum și deschiderea oficială a Centrului de Informare Muzicală din România.

Manifestările SIMN nu s-au oprit însă aici: organizatorii au lansat în toată țara invitația de a se realiza concerte și recitaluri în parteneriat cu SIMN 2013 în perioada desfășurării Festivalului-25-31 mai, iar răspunsurile afirmative au depășit cele mai optimiste așteptări. În București ne-au onorat cu participarea Filarmonica „George Enescu” care a inclus în programul concertului din 31 mai dirijat de

„George Enescu” din Iași. Pentru Moldova mulțumiri călduroase colegului Viorel Munteanu care a adunat atâția „plăieși” muzicali sub Flamura SIMN 2013! Au fost prezente și Filarmonicile din Ploiești (mulțumiri Radu Postavaru și Cornel Irimia), Râmnicu Vâlcea (mulțumiri Mihai Ștefănescu și UNMB care a furnizat spectacolul „Peter Pan” de Laurențiu Profeta), Tg. Mureș (mulțumiri d-lui director Vasile Cazan), Cluj-Napoca (mulțumiri d-lui Adrian Pop și conducerii Filarmonicii), Arad (mulțumiri d-lui director Alin Vacean). precum și Cvartetul „Gaudeamus” din Brașov. Mulțumiri speciale se cuvin d-nei Veronica Demenescu, conf.univ.dr. la Universitatea de Vest din Timișoara care a organizat exemplar două concerte de cameră (unul în colaborare cu Colegiul Ion Vidu) și a înlesnit și programarea unei lucrări de S. Păutza la Filarmonică (mulțumim și direcțiunii), plus o lansare de carte.

Le mulțumim tuturor acestor muzicieni care, complet dezinteresați financiar, au acceptat să ni se alăture în ideea nobile de a susține muzica nouă, muzica zilelor noastre.

Sigur că un astfel de eveniment de anvergură internațională avea nevoie de o susținere financiară corespunzătoare; pentru că SIMN 2013 să nu fie decât un simplu proiect pe hârtie, ci o realitate vie a fost nevoie atât de contribuția organizatorică, dar și de cea financiară a UCMR, la care s-au adăugat permanentele demersuri făcute de d-l președinte Adrian Iorgulescu de a atrage și alte fonduri necesare. Peste 50% din acestea au fost alocate de Ministerul Culturii, esențial în această ecuație a sponsorilor. Lucrurile însă nu s-ar fi putut desfășura la acest nivel

fără generosul suport financiar al Primăriei Sectorului 1 București, d-l primar Andrei Chiliman arătându-se atent și la componenta culturală a zonei Capitalei pe care o păstrează (și în care se află și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România).

Gratitudinea organizatorilor vizează și Societatea Română de Radiodifuziune, co-producător al evenimentului, d-nei Oltea Șerban Pârâu cuvenindu-i-se mulțumiri speciale. Prestațiile formațiilor muzicale Radio (Orchestra Simfonică, Corul Academic și Orchestra de Cameră), precum și

Suținerea media a fost realizată de Radio România Cultural și Radio România Muzical, Dilema Veche, No. 14 PlusMinus-Contemporary Music Journal'. Amintim și sprijinul oferit de Arhiepiscopia Romano-Catolică București și de ARFA.

O impresionantă lista de nume (și câte nu lipsesc!), de instituții, care au pus umărul la o reușită pe care trebuie să o certifice (sau nu!) cei care au fost în sălile de concert.

O listă care se încheie cu comitetul de organizare din care menționez câteva nume: Alice

Tacu, Lucian Beschiu, Daniel Uruc, Veronica Anghel, Adrian Buciu (Director executiv), Cristina Uruc (Manager general de proiect) și cel care semnează aceste rânduri, în calitate de Director artistic.

Pentru toți (public, creatori, interpreți, organizatori) a fost (credem) o experiență interesantă, dificilă și, sperăm productivă. Am ascultat multă muzică bună, foarte bine cântată, am descoperit și redescoperit noi trasee, am cunoscut talente, poate am avut și decepții. Suntem încă foarte aproape de eveniment, peste un timp vom decanta mai ușor impresiile.

Încheiem dorind un traseu ascendent ediției 24 care începe de la 1 iunie a.c. Drum bun SIMN 2014!

Dan Mihai Goia

dirijorii (Tiberiu Soare și Dan Mihai Goia) au atins un nivel superlativ.

O excelentă cooperare am realizat cu Institutul Polonez, Goethe Institut și British Council, precum și cu Centrul Național de Artă „Tinerimea Română” (director Voicu Enăchescu) și Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România (Sebastian Gheorghiu). D-lui director Jean Dumitrașcu (Filarmonica din Pitești) îi datorăm un Mulțumesc cu majusculă!

La loc de frunte s-a situat sprijinul substanțial oferit de Universitatea Națională de Muzică București și cel al Operei Naționale București (precum și aportul Teatrului Național de Operetă „Ion Dacian” din București), cu contribuții majore la buna desfășurare a SIMN 2013 (Dan Dediu, Răzvan Dincă). Exces Music, Fundația Constant ART, Hotel Lev'Or, Muzeul Țăranului Român și Reef Aquarium au participat la eforturile generale.

Irinel Anghel

Creația simfonică a compozitorilor ieșeni

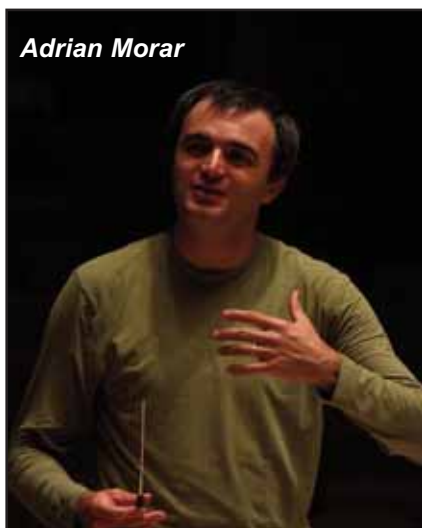
la Filarmonica de Stat „Moldova”

Laura VASILIU

Concertul simfonic programat la Iași (31 mai) în *Săptămâna Internațională a Muzicii Noi* – manifestare de notorietate a breslei muzicale românești – a avut două avantaje majore: un program unitar, exclusiv de muzică ieșeană - un dirijor profesionist și entuziast: **Adrian Morar** (Opera Română din Cluj-Napoca). A rezultat un concert de ținută, emblematic pentru istoria recentă a creației naționale.

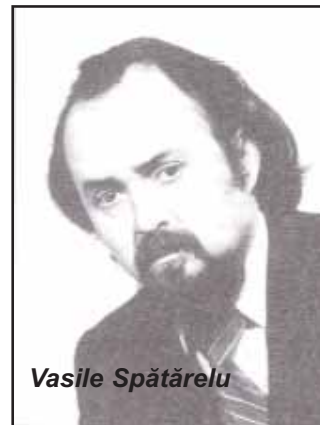
Muzica produsă de compozitorii ce au activat/activează la Iași s-a interpretat mai mult în ultimii ani, odată cu reluarea *Festivalului Muzicii Românești* (începând cu ediția a XI-a, 2007), dar un concert integral al generației mature, cunoscută sub numele de *Școala de compoziție ieșeană*, nu a fost pe afișe până în prezent. Concertul din 31 mai a evidențiat astfel multiplele fire care leagă gruparea celor mai importanți creatori ieșeni – Vasile Spătărelu, Anton Zeman, Sabin Păutza, Viorel Munteanu și Cristian Misievici - percepți și comentați de regulă ca individualități componistice incomparabile. A fost o bună ocazie de a conștientiza și corespondențele stilistice cu ansamblu de opțiuni componistice românești, ținând cont de faptul că primii trei au fost formați la conservatorul bucureștean. Vom reveni cu unele considerații după prezentarea lucrărilor din program.

Izvoade I de Anton Zeman – reputat muzician, inegalabil profesor de armonie a conservatorului ieșean - este o valorificare intens imaginativă a relației dintre monodia liberă, solistică și suprafețe sonore texturale cu efect global. Raportul/alternanța dintre concretețea melodică și sonoritatea ambiguă a masei sonore creează un joc, o tensiune/așteptare susținută de creativitatea timbrală și structurarea temporalității, a formei O lucrare împlinită, reușită ca efect artistic, compusă în 1970, la începutul avangardei românești, în mod sigur o întâietate în componistica ieșeană. Dacă la prima audiție, realizată de Ion Baciuc în 1971, se percepea autenticitatea expresiei românești, acum, după patru decenii, descoperim modernitatea creatoare, neuzată de timp.

Adrian Morar

Epitaf, 1989 este ultima lucrare simfonică semnată de Vasile Spătărelu, versiune finală din anul 2002 a lucrării *Pro memoria – Meditații la Enescu III* (1996). Structura liberă, poetică este servită de o dramaturgie naturală, un complex de acumulare și detentă tensional-sonoră exprimată la nivelul fiecărui parametru, de la progresia agogică la densitatea orchestrală. „Împrumuturile” enesciene nu sunt la vedere, doar libertatea pulsației și gradația sonoră lentă amintesc de respirația amplă a formei referențiale. Împlinirea lucrării prin intonarea-prelucrarea imnului bizantin „Lumină lină” are valoarea unei sublimări, a unei înălțări spirituale, creată și de interpretarea orchestrei Filarmonicii „Moldova” sub bagheta lui Adrian Morar. Maestru al artei corale, Vasile Spătărelu transpune în

Vasile Spătărelu

poemul simfonic *Epitaf 1989* idealul său de sonoritate-pastă și de curgere/devenire în timp, valorificând într-un mod subliniat artistic toate tehnicile/sintaxele plurivocale experimentate de componistica deceniilor anterioare dar rămânând fidel gândirii modale (model fiind, Anatol Vieru) și subtilității sonore a profilului simfonic.

Simfonia *Glossă* de Viorel Munteanu este cu siguranță cea mai cunoscută dintre lucrările simfonice ale Iașului muzical, prezentă constant pe scenele românești în ultimii 10 ani (după p.a. din 2002) și astfel intrată în conștiința-memoria publicului specialist, poate și a melomanilor. Gravitarea adevărului ultim, expus într-un stil sobru-

declamativ, imaginea de ansamblu a glosei, poezie și simfonie, simbolică și irepetabilă, a fost pusă în valoare încă o dată prin execuția dedicată a corului, a orchestrei, a tenorului Marian Someșan, a cărui voce caldă și strălucitoare (în același timp) a umanizat mesajul ultimativ al poeziei, interogația filozofică din sferele reci.

Cu *Jocuri I* de Sabin Păutza (în debutul părții a doua a concertului) ne-am reîntors în timp (1976), redescoperind o altă opțiune stilistică a anilor 70 - de valorificare orchestral-componistică a citatului folcloric românesc. Cu toate că ne aflăm în zorii creației lui Sabin Păutza ce continuă prin ciclul *Jocuri* (ajuns în prezent la numărul IX) una

Viorel Munteanu

Cvartetul de clarinete Orpheus

Loredana IATEȘEN

Cu ocazia Festivalului Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, în spațiul muzical ieșean au avut loc două evenimente: *Recitalul formației de clarinete Orpheus* și *Concertul vocal-simfonic* dirijat de **Adrian Morar**. Am ascultat cu prioritate compoziții autohtone aparținând mai multor generații de creatori, în stiluri și genuri diverse.

Recitalul de joi, 30 mai, susținut în sala *Eduard Caudella* de Ansamblul de clarinete *Orpheus* a reunit câteva opus-uri din arealul sonor contemporan universal și românesc, fie prime audiții absolute, fie lucrări consacrate, aparținând unor creatori aflați în etape diferite ale carierei: **Ciprian Ion, Brian Ferneyhough, Leonard Dumitriu, Satoshi Yagisawa, Roxana Pepelea, Bogdan Chiroșcă, Romeo Cosma**.

Ansamblul de clarinete *Orpheus* nu se află la prima apariție, este o formație renumită, înființată încă din anul 2000 de către profesorul și clarinetistul **Doru Albu** alături de studenții săi din acea perioadă. Actualmente, această formație este alcătuită din: **Doru Albu (clarinet), Daniel Paicu (clarinet bas), Bogdan Constantin (clarinet, clarinet alto, saxofon) și Bogdan Irina (clarinet)**. Activitatea artistică a membrilor cvartetului este remarcabilă. Au participat la Festivalul Internațional **EUROTREF** – Germania, edițiile din 2005 și 2008. Au susținut recitaluri în Germania, Italia, Republica Moldova, turnee individuale sau de grup în Japonia, Ucraina, Tunisia, Austria, Franța, Belgia, Olanda. Mentorul formației, prof. univ. dr. **Doru Albu**, implicat și în organizarea celor trei ediții ale *Festivalului Internațional de Clarinet și Saxofon*, Iași, 2011, 2012 și 2013, este un profesor de excepție care îndrumă cu pasiune studenții în abordarea unor partituri în stiluri diferite, preocupându-se mai ales de promovarea repertoriului contemporan.

(Continuare în pag. 8)

dintre direcțiile generației sale (reperul principal îl poate oferi creația lui Corneliu Dan Georgescu), cu toate că lucrarea dezvăluie una dintre multiplele fațete de expresie muzicală a autorului, *Jocuri I* a bucurat auditoriul prin prospețimea expresiei și perfecțiunea formală. Ambianța sonoră a jocurilor, cu sugestia de fluier și buciume realizată prin *flageolette* ale întregului ansamblu de coarde va inspira destule lucrări ale colegilor ieșeni.

„Lamentație și descătușare”, partea a III-a din Simfonia *De natura poesis* de Cristian Misievici (1989) se constituie ca dramă vocal-simfonică ce apelează la surse folclorice având caracter funebru. Atât configurarea expresiei de libertate-aleatorism a interpretării corale (prin poliritmie, politempie, heterofonie) cât și

celebră, poemul „Glasurile Putnei”) și a tehnicii polifonice prioritar tradiționale;

2. Anton Zeman - Cristian Misievici, uniți prin tehnica texturilor orchestrale, prin abstractizarea imaginii muzicale vs concretețea referinței folclorice.

Sabin Păutza, cel din *Jocuri I* nu poate fi asociat în peisajul componistic de la Iași, dar cum precizam mai sus, oferă imagini sonore cu soluțiile lor tehnice, valorificate ulterior în partituri de altă factură estetică.

Gândindu-ne la devenirea Școlii de compoziție ieșeană, constatăm la Cristian Misievici (cel mai tânăr exponent al grupării din concertul comentat) o sinteză personală exemplară. Dacă prin tehnica plurivocală a sonorității globale continuă linia deschisă de Anton Zeman cu două decenii înainte, cucerind o complexitate și o forță dramatică sporită, prin ordonarea intonației, în baza modalismului geometrizat, Misievici este un demn urmaș al profesorului său de compoziție, Vasile Spătărelu, asociindu-se astfel și cu Viorel Munteanu.

Remarcăm în final acuratețea execuției tuturor partiturilor prin efortul de prețuit al orchestrei și al corului Filarmonicii de Stat „Moldova” (dirijorul formației corale, Doru Morariu), interpretare ce au suplinit, în măsura posibilului, avatarurile acustice ale spațiului de concert de la Teatrul „Luceafărul”.

impresionanta „descătușare” printr-o acumulare gradată a vocilor/timbrelor/intensităților, a semnalelor sonore ostinate construind o amplă polifonie de masă, sunt semnele unui moment de împlinire creatoare, o culminație a intensității inspirației, a tehnicității componistice.

Care ar fi intersecțiile stilistice ale celor cinci lucrări/compozitori? Pentru început, se profilează două grupări:

1. Vasile Spătărelu – Viorel Munteanu, comparabili la nivelul parametrului intonațional (aceeași tehnică modală, referințe stilistice comune - enesciană, bizantină – aici avem în vedere și o altă lucrare

Cvartetul de clarinete Orpheus

(Urmare din pag. 7)

Deși lucrările audiate au reprezentat răspunsuri sonore variate ale unor individualități creatoare, am observat și elemente comune, ce contribuie la ideea de unitate în diversitate a muzicii contemporane. Mă refer la inserțiile sau sugestiile evident folclorice, ori la crearea unui folclor imaginar, la scriitura neomodala, la valorificarea posibilităților tehnice și expresive ale instrumentului, unde compozitorii nu pierd din vedere conceptele esențiale de melodie sau armonie, și nu în ultimul rând, la echilibrul dintre tradiție și modernitate.

În comentariul despre stilul și limbajul creațiilor audiate, am avut în vedere posibile clasificări ale lucrărilor, comparații sau diferențieri, în funcție de apartenența compozitorilor la o anumită generație, stil sau orientare, iar în cazul creatorilor ieșeni, am remarcat predilecția pentru asocieri sau sinteze stilistice, realizate în maniere personale. Este cazul tinerilor creatori ieșeni, **Ciprian Ion** și **Bogdan Chiroșcă**, sensibili, talentați, care deși sunt două temperamente artistice contrastante, au propus publicului lucrări bine construite, accesibile, cu sonorități originale, ce ne-au trimis cu gândul la zone stilistice de inspirație, încadrate între Postromantism și Neoclasicism.

Spre deosebire de *Cvartetul de clarinete op.9*, semnat de **Ciprian Ion**, o lucrare cu sonoritate tradițională, predilect consonantă, concepută monopartit din juxtapunerea mai multor secțiuni contrastante, legate însă de circulația motivelor, *Nocturnă pentru trei clarinete*, de **Bogdan Chiroșcă** este un opus a cărui tensiune se acumulează treptat, prin adiționare de planuri, într-o scriitură intens cromatizată.

În continuare, ne-a atras atenția universul sonor diferit a compozitorului **Brian Ferneyhough**, unul dintre muzicienii englezi de succes, din generația anilor 70. Autentic promotor al postmodernismului, **Brian Ferneyhough** pledează pentru noul tonalism și noua simplitate prin revalorificarea sistemului și a relațiilor tonale, a stilurilor tradiționale europene, a unor modele arhetipale, prezente în toate timpurile și spațiile - pentru a contrabalansa, în viziunea lui, complexitatea muzicii contemporane. Este cazul *Sonatinei* interpretată la sași,

o lucrare compusă în 1966, tradițională sub aspectul construcției sonore generale (mă refer la succesiunea celor trei mișcări contrastante, la valorificarea limbajului tonal-modal, la relația cu muzica de gen compusă de Edward Elgar sau Benjamin Britten). *Sonatina* s-a evidențiat prin caracterul ludic, impresia generală creată fiind aceea de ironie la adresa modernității, dar nu au lipsit aluzii la sonorități pastorale sau ecouri ale unor creații clasico-romantice ce au precedat secolul XX. O ambianță muzicală asemănătoare am regăsit și într-un mediu

Leonard Dumitriu

cultural diferit, la **Satoshi Yagisawa**, unul dintre cei mai tineri compozitori japonezi contemporani, deosebit de inspirat. *Chignon*, o lucrare recentă, din 2010, ne-a surprins prin importanța acordată elementului ludic din zona divertismentului, unde parametrul ritmic are un rol predominant în construcția dramaturgiei, și prin virtuozitatea scriiturii, ce a presupus din partea interpreților forță de susținere și capacitate de omogenizare specială.

Revenind la muzica autohtonă, s-au impus în atenția publicului doi creatori din generația anilor '80, **Leonard Dumitriu** și **Roxana Pepelea**, deosebiți ca surse de inspirație

și ca valorificare a unor modalități de expresie sonoră. Leonard Dumitriu ne-a dezvăluit prin *Retro Clarinet Quartet* o atitudine stilistică surprinzătoare pentru un autor deschis, în m a j o r i t a t e a lucrărilor, către inovație. Lucrarea dedicată tatălui său,

profesorul de clarinet Vasile Dumitriu, dovedește o înțocire clară la tradiționalismul structurii, prin apelul la forme bine definite în desfășurarea celor trei secțiuni (partea I - *sonată*; partea a II-a - *passacaglia*, partea a III-a *rondo-sonată*). Mai mult decât atât, compozitorul realizează printr-o scriitură neomodala o expresie sonoră particulară pentru fiecare mișcare, de la austeritatea primei părți, prin accentuarea cromatismului, în momente de acumulare, la caracterul meditativ al secțiunii secunde, bine construită armonic și contrapunctic, cu intervale aspre ce ne amintește de Paul Hindemith, până la virtuozitatea tehnică din final. Cu meșteșugul maturității componistice, Leonard Dumitriu știe să valorifice posibilităților tehnice și expresive ale clarinetului, în multiplele

sale ipostaze.

Din creația **Roxanei Pepelea** am audiat *Rezonanțe pentru cvartet de clarinete* (2013), lucrare evidențiată de bogăția indicațiilor dinamice și agogice, prin dinamismul metro-ritmic - elemente valorificate pe un fond structural tradițional (succesiunea de patru secțiuni în care se asociază intonații de doină, baladă și bocet, până la crearea unui folclor imaginar), într-un limbaj neomodala. Caracterul variațional al expunerilor tematice este evident, până la apropierea de finalul lucrării, unde, prin valorificarea unor subtile efecte de heterofonie și prin revenirea la spiritul doinei, de data aceasta transformat de maniera improvizatorică accentuată, suntem conduși realmente la justificarea sonoră a titlului.

Recitalul s-a încheiat cu mult așteptată *Fantezie pentru cvartet de clarinete*, de **Romeo Cozma**, tot o lucrare de ultimă oră, de mare efect și cu un pronunțat caracter improvizatoric. Denumirea secțiunilor componente - *Ecouri*, *Dans ritual*, *Orient Express* - sugerează existența mai multor zone stilistice contrastante, ipostaze diferite de sonoritate în care se întrepătrund intonații jazzistice cu cele de folclor imaginar, întregul edificiu sonor având la bază fundamentul ritmic de o mare diversitate. Dacă în prima secțiune se configurează motive semnal, cu trimiteri la ecouri din zona montană, în a doua mișcare se evidențiază intonații inspirate din muzica

Romeo Cozma

ancestrală a unui cântec de demult, finalul sugerează realmente o călătorie imaginară cu trenul, într-un ritm trepidant către spații orientale.

Ascultând aceste lucrări frumoase, accesibile, inedite în invenție sau sub aspectul asocierii unor muzici diverse, m-am întrebat: și

totuși, în ce a constat unitatea recitalului? Ei bine, prin situarea evidentă a creațiilor în matca atât de generoasă a **Postmodernismului muzical**. Este evident că majoritatea compozitorilor care au figurat în program au abordat acest stil în diferite nuanțe: ironie la adresa modernității, împăcare cu aceasta în *dulcele stil neoclasic*, prin fragmentarea și recompunerea ei în spiritul inovației controlate, prin reevaluarea anteriorității muzicale printr-un proces personal de sinteză, sau, pur și simplu, adoptând o atitudine relaxată, materializată sonor prin apelul la zona divertismentului - estetica ludicului fiind relevantă în postmodernism și acceptată cu aplauze în relația *creator-interpret-public*.

Stradivarius, la malul mării

Mariana POPESCU

La sfârșitul lunii mai, am asistat la recitalul plin de magie al tânărului violonist **Alexandru Tomescu**, care a avut loc chiar în apropierea mării, la Catedrala Sf. Anton (situată în zona peninsulară) – o adevărată legendă a Constanței, la care vin să se roage și musulmanii.

Recitalul se înscrie în Turneul național „*Bach to basics*”, început în 10 mai a.c., vioara Stradivarius urmând a poposi în lăcașe de cult catolice sau protestante, din mai multe orașe ale țării. Turneul a fost dedicat Fundației *Hope and Homes for Children România*, o organizație ce are ca scop reformarea sistemului de protecție a copilului din România.

După un periplu în 12 catedrale la Brașov, Cluj, Târgu Mureș, Baia Mare, Oradea, Timișoara, Dumbrăveni, Iași, Bacău, Constanța, Pitești, turneul se va încheia la Catedrala Sf. Iosif din București.

Ideea turneului a pornit încă din luna decembrie 2012, când Alexandru Tomescu a fost desemnat ambasador al Fundației *Hope and Homes for Children*.

Numele lui Alexandru Tomescu are legături vechi cu Constanța care poate fi numit orașul lansării sale ca interpret încă de la vârsta de 9 ani, când a susținut primul concert, în compania Filarmonicii din Constanța. La vârsta de 12 ani, l-am putut admira tot la Constanța, în Finala Olimpiadei pe țară a Liceelor de muzică.

În recenta carte a muzicologului Viorel Cosma – *Copii minune ai României (1673 2013) – De la Cantemir și Enescu până la Lipatti și Ursuleasa*, Alexandru Tomescu figurează printre cele 64 de nume de „copii minune” ai României.

Născut într-o familie de muzicieni: mama profesor de vioară, iar regretatul său tată - Adrian Tomescu profesor de pian, Alexandru a manifestat interes pentru muzică încă de la vârsta de 5 ani. Primul profesor de vioară a fost chiar mama sa - Mihaela Tomescu, cu care a pornit studiul viorii, având-o apoi, ca profesor la Liceul de Muzică „George Enescu” din București. Au urmat studiile la Conservatorul bucureștean cu renumitul pedagog Ștefan Gheorghiu (1995 - 1999), *Southern Methodist University* – Dallas (Texas) cu prof. Eduard Schmieder (2000), *École Supérieure de Musique* - Sion (Elveția), cu prof. Tibor Varga.

A concertat în renumite săli de concerte: Théâtre des Champs Elysées - Paris, Carnegie Hall - New York, Metropolitan Arts Centre – Tokio, sub bagheta unor dirijori de marcă: Valery Gergiev, Kurt Masur, Christoph Eschenbach.

În anul 2007, Alexandru Tomescu a primit vioara Stradivarius Elder – Voicu, construită în anul 1702, care avea să-i devină „cel mai bun prieten” și cu care colindă țara spre a bucura sufletele iubitorilor de muzică.

Îmi amintesc cu plăcere și emoție de faptul că am avut privilegiul să ascult această vioară încă din copilărie, într-unul dintre primele concerte susținute de Ion Voicu la Filarmonica din Iași, la puțină vreme după ce primise din partea Satului Român, titlul de Artist al Poporului.

În recitalul constănțean, Alexandru Tomescu a interpretat integrala Partitelor și Sonatelor de J.S. Bach – *Biblia violoniștilor*, cum le-a denumit atât de frumos – interpretul.

Recitalul s-a desfășurat într-un cadru ideal de audiție, sunetul viorii Stradivarius înălțându-se în cupola catedralei, unde s-a creat un punct acustic optim. Și ce putea fi mai potrivit pentru muzica lui Bach, decât o catedrală, locul în care s-au născut și au fost interpretate în urmă cu aproape trei sute de ani, capodoperele artei baroce. Chiar și viorile Stradivarius au răsunat mai întâi, în Catedrale.

Deosebit de inspirată a fost modalitatea de iluminare în timpul spectacolului. Cele două reflectoare așezate pe pardosea,

revărsând o lumină difuză doar pe interpret, restul cadrului fiind într-un semi-întuneric au condus la crearea unei ambianțe speciale care ne ducea cu gândul la concertele din perioada Barocului, care aveau loc la lumina lumânărilor.

Alexandru Tomescu a ajuns la o maturitate în domeniul artei interpretative: stăpânirea stilului, inteligența muzicală, eleganța frazei, conducerea vocilor în fugile lui Bach, în care vioara se transformă într-un instrument polifonic, pasiunea cu care cântă, mergând până la transfigurare, iată doar câteva din atributele unei interpretări care îl înscriu pe Alexandru Tomescu în galeria marilor interpreți.

Alexandru Tomescu are acele calități indispensabile oricărui interpret dăruit muzicii: tenacitatea, profunzimea și modestia.

Muzica lui Bach a făcut ca auditoriul să reziste la un recital susținut încontinuu, aproape trei ore. Alexandru Tomescu a demonstrat așa cum spunea marele Enescu – că pentru el „Bach este pâinea cea de toate zilele.”

A fost o adevărată seară magică la malul mării, în care J.S. Bach a fost interpretat magistral, de violonistul Alexandru Tomescu, cu Stradivarius-ul său.

Festivalul „C. Porumbescu”

Constantin-Tufan STAN

Sub genericul Festivalul European al Artelor „Ciprian Porumbescu”, aflat la cea de-a III-a ediție, la Suceava, vechea Cetate de Scaun a Moldovei, s-a derulat, în mai multe etape, la sfârșitul lunii mai și în prima săptămână din cireșar, o complexă suită de manifestări culturale. După Festivalul-Concurs Național de Literatură „Rezonanțe udeștene”, Concursul de Interpretare Instrumentală „Lira de Aur” (trofeul a fost atribuit violonistului Radu Kiș, de la Colegiul de Muzică „Sigismund Toduță” din Cluj-Napoca) și

Radu Kiș

Festivalul Național „Video Art”, organizatorii (Consiliul Județean Suceava, prin Centrul Cultural „Bucovina” – director general: Petre Horvat – și Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale – consultant artistic: Carmen Veronica Steiciuc) au oferit melomanilor un recital cameral extraordinar, în Auditorium „Joseph Schmidt” al Universității „Ștefan cel Mare” (protagoniști: violonistul Lucian Reuș și pianista Doina Grigore, de la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, cu pagini din creația lui J. Haydn, C. Porumbescu, G. Enescu, T. Ciortea, L. Feldman și D. Bughici).

A doua zi (1 iunie a.c.), Muzeul Memorial „Ciprian Porumbescu” a fost amfitrionul unui

Simpozion de Muzicologie dedicat rapsodului din Stupca (la 160 de ani de la naștere), în prezența descendenților reprezentați de familia Ninei Cionca (nepoata creatorului operetei *Crai-Nou*, autoarea unor consistente volume biografice dedicate

ilustrului său înaintaș). Au susținut comunicări universitare Vasile Vasile – Universitatea Națională de Muzică din București (*Leca Morariu și monumentala monografie închinată lui Ciprian Porumbescu*), Gabriela Coca – Facultatea de Teologie Reformată a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (*Suportul arhitectonic și tonal al dramaturgiei operetei „Crai-Nou” de Ciprian Porumbescu*), Zamfira Dănilă – Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași (*„Balada” de Ciprian Porumbescu – creație reprezentativă a muzicii culte bucovinene – sec. XIX*), Constanța Cristescu, entuziastul și competentul organizator al simpozionului (consultant artistic la Centrul Cultural „Bucovina” din Suceava, distinsă cu prestigiosul premiu „Ciprian Porumbescu” al Academiei Române în 2001), Sever Paraschiv Dumitrache (*Altarul mănăstirii Putna*) și Constantin-Tufan Stan (Școala Gimnazială de Muzică „Filaret Barbu” din Lugoj), care a conferențiat despre *Receptarea creației lui Ciprian Porumbescu în Banat* (o mai veche temă abordată cu decenii în urmă de Virgil Birou), prezentând un set de scrisori inedite din epistolarul Iraclie Porumbescu – dr. George Dobrin. Au fost lansate, cu acest prilej, volumul simpozionului (ultimul din trilogia dedicată făuritorului operetei naționale – *Ciprian Porumbescu necunoscut* –, cărți apărute la editura suceveană Lidana, în îngrijirea Constanței Cristescu), *Hore de flori*, un triptic pentru voce și flaut de Violeta Dinescu, pe versuri de Magda Isanos (Editura Mușatinii, Suceava, 2013, proiect editorial inițiat de muzicologa Constanța Cristescu și poeta Carmen Veronica Steiciuc), iar în memoria maestrului Constantin Catrina, regretat universitar brașovean, inclus în

Violeta Dinescu

programul simpozionului, trecut la Domnul cu doar câteva zile în urmă, cei prezenți au păstrat un pios moment de reculegere. Muzicologul Constantin-T. Stan a prezentat auditoriului *Monografia muzicală a comunei Belinț*, una din capodoperele folclorice ale lui Sabin V. Drăgoi, reeditată în toamna anului 2012, lansată la Belinț cu prilejul desfășurării primei ediții a Colocviului Național de Folclor „Sabin V. Drăgoi”, după șapte decenii de la apariția ediției princeps, cu o substanțială contribuție exegetică semnată de folcloristul Constantin Catrina (alături de studiile datorate lui Constantin-T. Stan, îngrijitorul ediției, și lingvistului Simion Dănilă), omagiind, astfel, memoria celui dispărut.

Ca epilog în succesiunea manifestărilor incluse în calendarul Festivalului European al Artelor, după oficierea unui parastas și a unui Te Deum la mormântul rapsodului, în cimitirul din preajma bisericii ortodoxe din Stupca (sub faldurile tricolorului care străjuiește locul de veci, împlinind dorința testamentară gravată pe piatra funerară: „Iar când, fraților, m-oi duce/ De la voi și-o fi să mor,/ Pe mormânt atunci să-mi puneți/ Mândrul nostru tricolor”), pe scena amenajată în curtea Muzeului Memorial „Ciprian Porumbescu” și-au etalat măiestria interpretativă, coregrafică, dar și frumusețea portului străbun Corala „Academica” din Câmpulung Moldovenesc, Ansamblul „Teodor T. Burada” al Universității de Arte „George Enescu” din Iași, Ansamblul Artistic Profesionist „Ciprian Porumbescu” din Suceava, ansambluri coregrafice și corale rurale românești și ucrainene din Bucovina istorică.

Ceaikovski - Nachev / Goiți

Corina BURA

Cronica artistică a lui 2009 - an care va rămâne în memoria culturii românești prin provocarea adusă declinului economic de către acel minunat Festival Internațional „George Enescu” - se încheia cu o seară destinată creației lui **Ceaikovski**. Prevestind această iarnă, inspirată parcă din vastitatea câmpurilor ninse ale stepei ruse, același alcătuitor enigmatic al programelor stagiunii bucureștene a repetat subiectul la sala Radio, de această dată avându-i drept protagoniști pe dirijorul bulgar **Milen Nachev** – invitat permanent ale formațiilor orchestrei și corului Radio – și pe binecunoscutul pianist **Daniel Goiți**, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai școlii clujene. Concertul s-a deschis cu Uvertura *Anul 1812*, un opus care urma să devină un fel de carte de vizită destinată mai multor evenimente, până în cele din urmă ales pentru inaugurarea Expoziției Industriale și Artistice. Alcătuită dintr-o introducere și cinci episoade, uvertura se dezvoltă pe baza celor două teme principale care ilustrează ethosul beligeranților, melodii populare ruse și *La Marseillaise*, încheiate apoteotic cu imnul

Milen Nachev

procedeele tehnice servind atât monumentalului cât și efuziunii și melodicii generoase. Aceste calități s-au regăsit în pianistica lui Daniel Goiți, artistul căruia îi este atât de familiar acest sentiment al spațiului slav, evocat sincer, prin arcuri sonore construite cu mult rafinament

sau prin secțiuni încărcate de strălucire. Prin bisul selectat din Stravinski, Daniel Goiți a bucurat sufletul unuia public dispus să înfrunte vremea nefavorabilă. Partea a doua a concertului a menținut expresia aceleiași perioade a creației ceaikovskiene, cu *Simfonia a IV-a* în fa minor terminată în 1877. Lucrarea intensifică acele contururi ale ideii de *Fatum* care străbat/e de fapt întreaga sa operă. Preocupat în paralel de elaborarea operei *Evghenii Oneghin*, corespondența cu Nadejda von Meck - căreia îi și dedică simfonia - și mariajul nereușit, evenimentele încep să configureze ideea aceluia implacabil care spulberă aspirația spre fericire. Milen Nachev a realizat culori orchestrale de mare o diversitate, corespun-zătoare stărilor sufletești extrem de fluctuante, narate în acest fa minor plin de semnificații: tristeți fără

Daniel Goiți

imperial, întreaga lucrare găsindu-și într-un fel corespondența în beethovenianul *Wellingtons Sieg – Schalcht bei Vittoria*. Milen Nachev a imprimat o energie deosebită fluxului melodic, reliefând în același timp accentele stilistice care pun în contrast trăsăturile spirituale specifice celor două națiuni. A urmat *Concertul nr.1 pentru pian și orchestră*, în si bemol minor, la elaborarea căruia Ceaikovski a lucrat în mai multe etape, început la Boston în 1875, ultima revizuire având loc în 1889. În repertoriul pianistic acesta face legătura între literatura de gen scrisă de Liszt și Rahmaninov, iar interpretii se găsesc în fața unei lucrări ce surprinde prin dinamism, simfonism, mare virtuozitate, bogăția

ieșire, angoase, aluzii la atitudini decăzute, sentimente nedefinite puse în contrast cu teme evocatoare ceva mai luminoase, amintiri, stări de melancolie sau calm, generate de bucuriile simple ale vieții mediului țărănesc. Epica discursului muzical a fost reliefată prin impunerea unui tempo just, consistență sonoră, gesturi de mare precizie și o frazare încărcată de expresivitate. Viziunea sa interpretativă s-a evidențiază printr-o frazare încărcată forță expresivă. În prelungirea ultimilor acorduri vom asculta în viitorul apropiat *Simfonia a II-a* și *Simfonia „Manfred”*...

Muzică contemporană la Budapesta

Sorin LERESCU

Joi, 2 mai 2013, a avut loc la Budapesta, în recent inauguratul Budapest Music Center, un concert de muzică contemporană românească și maghiară, susținut de „Componensemble”. Dirijor: Serei Zsolt, unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai școlii de compoziție din Ungaria.

De 5 ani se desfășoară în capitala maghiară, în luna mai, ciclul de concerte intitulat „Con Tempo”, inițiat și organizat de MR3-Bartók Rádió, Canalul 3 al Radioului ungar, dedicat muzicii culte.

Organizatorii au ales, pentru primul concert săptămânal din acest ciclu, șapte lucrări: patru românești, în prima audiție în Ungaria, semnate de Ștefan Niculescu (*Sincronie I*), Upliu Vlad (*Legenda viselor*), Octavian Nemescu (*Combinaison en cercles - variante IV*), piesa mea, *Proportions II*, și trei maghiare, în primă audiție absolută, aparținând lui Kedves Csanád (*Between parallels*), Serei Zsolt (*Levelek az ismeretlenbe - In memoriam Gyöngyösi Zoltán*) și Csapó Gyula (*La Reine de Thulé*).

căruia i s-a adăugat în ultimii ani și o construcție modernă. Studioul respectiv mi s-a părut că aduce întrucâtva cu Studioul T 8, „Alfred Alessandrescu”, al Societății Române de Radiodifuziune.

Concertul a fost transmis în direct de MR3-Bartók Rádió, fiecare compozitor și lucrarea respectivă fiind prezentate pe scenă de crainicul Radioului maghiar. Cred că modelul acesta de desfășurare a unui concert de muzică contemporană ar putea fi preluat și la noi.

Sorin Lerescu, Serei Zsolt, Kedves Csanád, Octavian Nemescu

Am fost la Budapesta împreună cu Octavian Nemescu, cel care a revenit peste ani, cu nostalgie, în același Studio 6, arătându-ne programul concertului din 1974. În fotografii apărea alături de Tiberiu Olah...

Gazda noastră din capitala Ungariei a fost tânărul compozitor Kedves Csanád, născut în România, un foarte activ și apreciat muzician din țara vecină. L-am cunoscut în București, la ediția din 2010, a Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi, când i-am cântat cu TRAIECT lucrarea sa intitulată *Inside Volume*.

Din păcate, deși au fost invitați, reprezentanții Institutului Cultural Român din Budapesta n-au venit la concert. Să fi fost oare de vină adierea unei vacanțe prelungite la început de mai?...

Mi-au plăcut foarte mult interpretii lucrărilor noastre reuniți în „Componensemble”, formație cu o componentă modulară, condusă cu distincție de compozitorul și dirijorul Zsolt Serei. Serioși, atenți la detaliile fiecărei partituri, deschiși spre dialog și familiarizați cu tehnicile interpretative contemporane, instrumentiștii maghiari m-au convins că în muzica de azi contează la fel de mult valoarea unei partituri, dar, în egală măsură, și cea a interpreților săi.

Solista lucrării mele, *Proportions II*, pentru flaut și ansamblu instrumental – scrisă în 2002 pentru Pierre-Yves Artaud și Ansamblul TRAIECT –, a fost o tânără și foarte muzicală interpretă: Kiss Agota.

Una din repetiții a avut loc în Studioul 6 din clădirea Radioului maghiar, un edificiu de patrimoniu

„Focul Anatoliei” sau Istorie în pași de dans

Doina MOGA

Celebru deja în toată lumea, ansamblul de dans „The Fire of Anatolia a revenit la Sala Mare a Palatului cu un spectacol incendiar. Foarte asemănător cu cel de acum 8 ani de zile când și-a susținut spectacolul inaugural primului lor turneu din Estul Europei. Formată din 90 de balerini profesioniști (70 fiind prezenți pe scena bucureșteană), selecționați din mai toate țările și continentele, trupa cu nume de foc a reușit doar în câțiva ani să adune în palmaresul ei recorduri la care nici un alt grup de gen nu a reușit să viseze măcar. Și atunci, ca și acum, a impresionat. Are și cu ce!

Aș aminti aici cele 700 de spectacole pe tot mapamondul, dintre care două sunt unicate ca locație: este vorba de cel care a

constituit prima reprezentare după 2300 de ani de la Teatrul antic din Bodrun, cele câteva găzduite de clădirea Parlamentului din China – și unul, ca număr impresionant de aplaudanți, respectiv cele 400.000 (patru sute de mii) de persoane la reprezentația din Ergil; ca și la impresionanta garderobă formată din nu mai puțin de o mie de costume.

Conceput într-un limbaj neoclasic combinat sau chiar

adaptat mișcărilor specifice din dansurile tradiționale de pe toată paleta țării, pigmentat pe ici pe acolo cu părți lirice de dans clasic și modern, spectacolul a adus pe

lascivitate orientală cu ritmuri diverse și fericit accentuate) conferă, per ansamblu, o reușită combinație de mister, nostalgie și expresivitate.

scenă istoria Anatoliei cu cele mai semnificative momente ale ei, pornind din mitologie până în zilele noastre.

M-a impresionat, realmente, modul cum liderul grupei, Mustafa Erdogan, a reușit cu ingeniozitate, talent și imaginație să se delimiteze de comparația ce o declanșează, aproape automat, cu irlandezii de la „River Dance” sau „Lord of the Dance” folosind costume glamouroase – în mai toate culorile și combinațiile posibile, dominate fiind totuși de cele ale focului cu gama lui de la auriu la roșu incandescent, elegante și foarte diferite ca design; un excelent scenariu; un decor rafinat format dintr-

un singur element, respectiv un imens medalion suspendat, unde apăreau figuri umane sau diferite elemente sculptate din antichitate sau mai noi, în concordanță sau chiar în „ogindă” cu dansurile în desfășurarea lor și, nu în ultimul rând, muzica, interpretată de profesioniști, la instrumente tradiționale sau clasice, scrisă anume pentru spectacol, care prin varietatea ei (o compilație de

Seara de 17 mai rămâne în amintire cu fermecătoare pagini depănate în pași de dans, cu incandescența focului spiritual și vizual.

Am receptat „Focul Anatoliei” ca pe un eveniment, deștept gândit anume pentru zilele noastre, când atributele esențiale ale show-ului sunt: grandios, strălucitor, monumental, bogat, adică mega..., dar și ca pe un spectacol unic, foarte interesant, cu personalitate, original prin concepție și bun din punct de

vedere coregrafic, mai puțin părțile solistice lirice, cam subțirele.

Cei care l-au urmărit, cu siguranță au înțeles de ce ei și nu alții sunt consemnați în atât de vânată „Guinness Book of Records”.

Interviu cu baritonul Bogdan Baci

În 4 aprilie 2013, baritonul Bogdan Baci a interpretat partea solistică din lucrarea „Carmina Burana” de Carl Orff pe scena filarmonicii din Düsseldorf alături de soprana Aisha Tümmles și de tenorul Raphael Pauss. Absolvent a două Facultăți opuse, al Facultății de Inginerie „Aurel Vlaicu” din Arad și al Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, Bogdan Baci și-a arătat calitatea artistică fiind admirat și apreciat de către publicul german.

Corina Kiss: Este pentru prima dată când interpretezi această cantată profană Carmina Burana?

Bogdan Baci: Nu este pentru prima oară când interpretez partea solistică a baritonului din *Carmina Burana*. Am cântat-o și în România, mai exact la Filarmonica din Târgu Mureș. Debutul meu solistic în acesta lucrare a fost însă precedat de abordarea ei în Corul Filarmonicii din Arad, unde am activat ca și corist vreme de patru ani și unde ascultam cu plăcere de fiecare dată părțile solistice și de ce să nu recunosc, visam ca într-o zi să cânt ca și solist.

C. K.: Deci să înțeleg că părțile corului ți-au fost cunoscute atât cu dificultățile muzicale pe care o cere partitura, cât și textuale. Ce poți spune despre prima strofă, care de altfel se repetă și la sfârșitul lucrării cu o bravură impozantă?

B. B.: E bine știut datorită dramatismului și a orchestrației bogate, că motivul primei strofe, care de altfel se repetă identic în ultima strofă, reprezintă coloana sonoră a numeroase filme și reclame de televiziune. De obicei „O Fortuna” este asociată cu situații dramatice și cataclismice. Dramatismul este realizat prin utilizarea unei orchestre impresionante, cu un număr mare și variat de instrumente de percuție. Fortuna, zeița norocului în Imperiul roman, este portretizată ca fiind schimbătoare precum este luna, nestatornică, ridicând pe cineva pe culmi sau coborându-l în praf, distrugând omul în sărăcie sau în bunăstare, o formă fără contur ...

C. K.: Ce a însemnat pentru tine colaborarea cu filarmonica din Düsseldorf?

B. B.: Am acceptat invitația Filarmonicii din Düsseldorf ca pe o provocare, având în vedere că în ultimul an m-am axat în principal doar pe repertoriul de opera la DOR (Deutsche Oper am Rhein). Fiind o noutate, am căutat să mă prezint cât mai bine și să transpun auditoriului cât mai veridic partea scrisă pentru bariton. O altă provocare a fost faptul că a trebuit să cânt într-o sala de concerte impozantă, așa cum este Tonhalle din Düsseldorf, care are o capacitate de 2500 de locuri (toate vândute).

C. K.: Provocarea de a cuceri și captiva atenția unui public nou a fost ușor de realizat?

B. B.: Publicul care merge la Filarmonică este diferit de cel care merge la Operă, așa că la Tonhalle m-am aflat în fața unui public nou. Eu aveam de spus o poveste cât mai credibilă iar publicul avea să primească și să înțeleagă cele spuse de mine. Am simțit publicul foarte cald și receptiv. Cred că până la urmă am vorbit aceeași limbă și am fost pe aceeași frecvență, judecând după reacțiile și aplauzele finale.

C. K.: Carmina Burana este o lucrare scrisă pentru cor mixt, cor de copii și trei soliști. Ce anume ai apreciat la colegii tăi, Aisha Tümmles și Raphael Pauss și la întregul ansamblu?

B. B.: Cu Aisha Tümmles sunt coleg la Deutsche Oper am Rhein, iar cu Raphael Pauss am colaborat anul trecut într-o producție de operă. Pot să spun că din punct de vedere profesional și colegial, avem o relație foarte bună, ambii fiind foarte talentați, lucru observat și din prestația lor în Carmina Burana. Cu orchestra sunt destul de familiar, deoarece Düsseldorf Philharmonie este aceeași orchestră care activează și la Deutsche Oper am Rhein. O mare surpriză pentru mine a fost Corul, care m-a impresionat atât cantitativ cât și calitativ. Într-un cuvânt, soliștii, corul și orchestra au fost la înălțime și au dat dovadă de o mare ținută artistică.

C. K.: Cum a fost colaborarea cu dirijorul Leslie Sugaandarajah?

B. B.: Trebuie să spun că dirijorul Leslie Sugaandarajah a dat dovadă de un real profesionalism. M-am simțit foarte bine și sigur pe parcursul întregului Concert. Nu este lucru ușor să ții în mână orchestra, corul și soliștii concomitent și în același timp toți să fie împreună. Am simțit tot timpul că a fost foarte atent și receptiv la fiecare respirație și la fiecare intenție de-a mea, lucruri care pentru un solist înseamnă siguranță și relaxare pe scenă.

C. K.: Această lucrare bazată pe melodii și texte medievale este o lucrare dificilă care cere nu numai o foarte mare energie, dar și o bravură ieșită din comun. Cum ți-ai dozat această sursă de energie având în vedere că rolul baritonului este nu numai cel mai dificil dar și foarte lung?

B. B.: Într-adevăr este o lucrare destul de solicitantă și foarte complexă pentru bariton. De la cântatul ușor și tenoral în unele părți, până la dramatismul exploziv din „Estuans interius” și până la cântatul în falsetto în „Dies, nox et omnia”, vocea trebuie dozată, transformată și adaptată conform cerințelor partiturii. În spatele unei interpretări de succes stă o muncă desfășurată pe mai multe planuri, începând cu citirea partiturii, punerea în voce, ajustarea reflexelor, dezvoltarea memoriei musculare și până la pronunția textului, fiind binecunoscut faptul că lucrarea este scrisă în latină, germana medievală și în provençala veche.

C. K.: Atmosfera piesei este foarte controversată cu subiecte despre natură, dragoste, beție, de la lirismul naiv până la ironia umorului popular. Poți să ne spui care au fost sentimentele tale în timpul interpretării?

B. B.: Având în vedere că în lucrare se cântă despre o multitudine de lucruri și stări, fiecare moment trebuie abordat diferit. În „Omnia sol temperat” am fost un tânăr naiv, îndrăgostit, care vede viața în roz și e puternic influențat de schimbările pe care le aduce venirea primăverii. În „Estuans interius (Mă mistui în interiorul meu)” îmi dau seama de perenitatea vieții și a existenței, o arie de un puternic dramatism. Urmează cel ce se autodenumește Abbat de Cucaniensis, un sfetnic al bețivilor și adept al pierzaniei, curând victima a depresiei fără întoarcere. Depresia continuă în „Dies, nox et omnia” și se transformă în autovictimizare și nebulie, totul este împotriva mea, nimic nu mă mai bucură și nimic nu mă poate scoate din starea în care mă aflu.

C. K.: Ziarul local *Rheinische Post – Düsseldorf* te-a numit „vârful soliștilor cu o virtuozitate de mare clasă”. Cum vezi tu acest clasament solistic?

B. B.: Am fost foarte bucuros și onorat în același timp de cele scrise în *Rheinische Post – Düsseldorf*. Complexitatea rolului scris pentru bariton, îți conferă ca interpret șansa de a arăta mai multe aspecte artistice și acesta poate fi un avantaj față de celelalte două voci, soprana și tenor. Să nu minimalizăm însă meritele celor doi colegi ai mei, care au fost cel puțin la același nivel la care m-am prezentat și eu.

C. K.: Mulțumesc pentru interviul acordat și îți doresc succes mai departe pe scena Operei din Düsseldorf!

B. B.: Și eu îți mulțumesc pentru interviu și urări și de ce nu, să ne auzim cât mai curând!!!

Interviu de Corina KISS

Orchestra Națională Radio la Shanghai

Virgil OPRINA

”Contactul cultural”, o sintagmă des folosită în ultimii 20 de ani, este de multe ori golită de conținut în ochii opiniei publice. Realizăm necesitatea acestuia doar atunci când evoluția unor artiști veniți din alte spații culturale ne transpun în alte paliere ale percepției, dar mult mai greu simțim semnificația contactului cultural atunci când este vorba despre vorba despre prezența artiștilor români pe alte meleaguri.

Din poziția video-jurnalistului, am onoarea de a încerca să redau măcar o mică parte din ceea ce se poate simți la fața locului în cazul unei prezențe artistice românești la multe mii de kilometri depărtare de casă. Și anume despre prezența Orchestrei Naționale Radio conduse de dirijorul principal al

acesteia, Tiberiu Soare, la Shanghai, în cadrul evenimentului Shanghai Spring International Music Festival, un festival de anvergură care are loc începând din 1960.

În aceste vremuri în care posturile de televiziune autohtone se ocupă cu voluptate de capra vecinului, Radio România a dat dovadă de curajul de a-și afirma propria viziune despre rolul pe care dorește să îl joace în viața culturală românească, deplasând la Shanghai (cu sprijinul acordat de Autoritatea Națională pentru Turism, de Institutul Cultural Român și Ministerul Afacerilor Externe) Orchestra Națională Radio, compusă din 100 de instrumentiști, care a prezentat un program având în centru muzica lui George Enescu – *Rapsodia I* și *Sinfonia I* – și ca soliști invitați pe pianista țării gazdă, XIE JINGXIAN, în *Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră* de Brahms și pe violonistul Gabriel Croitoru, care a interpretat *Ciocârlia*, în aranjamentul pentru orchestră al lui Mugurel Scutăreanu, lucrare care a fost atracția serii nu doar datorită interpretării strălucitoare a artistului, ci și datorită faptului că tema *Ciocârliei* este de mult cunoscută publicului larg din China.

Enunțul acestui program poate stârni zâmbete pe chipul rafinaților care se grăbesc să taxeze drept ”pășunist” un astfel de afiș. Numai că, obișnuiți fiind în ultima perioadă cu onorarea unei serii de evenimente de mare prestigiu artistic, membrii Orchestrei Naționale Radio și-au luat foarte în serios șansa de a demonstra că muzica lui Enescu atunci când este interpretată excepțional poate impresiona tocmai prin universalitatea dimensiunii sale. Concertul de la sala rezervată muzicii simfonice de la Shanghai Oriental Art Center, un spațiu cu o arhitectură amplă, deschisă, cu accente futuriste, dat în folosință în anul 2005 cu o capacitate de 1800 de locuri și devenită unul dintre cele mai importante spații culturale ale orașului cu 18 milioane de locuitori, a demonstrat că la acest moment Orchestra Națională Radio și-a dorit să obțină la Shanghai nu doar gloria binemeritată a unei serii artistice reușite, ci și

confirmarea propriei transformări într-o valoare culturală cu adevărat relevantă pentru public indiferent de continent și de experiența acestuia în domeniul muzicii clasice.

Cu o astfel de evoluție, care nu s-a lăsat marcată nici de drumul de 23 de ore și nici de diferența de fus orar de cinci ore, cei 100 de muzicieni conduși de dirijorul Tiberiu Soare – o relație care câștigă tot mai mult printr-o benefică încredere reciprocă – au dovedit prin reușite atât individuale, cât și colective (mai rar întâlnite la orchestrele românești) că pot fi nu doar parte, ci chiar un purtător de cuvânt al viziunii de integrare a Radio România în circuitul internațional de circulație al valorilor culturale. Conform declarației președintelui director general al radioului public, ”difuzarea programului de la Shanghai al Orchestrei Naționale Radio în cadrul rețelei Asian Broadcasting Union, al cărui membru a devenit și Radio România, va duce muzica lui George Enescu interpretată la cel mai înalt nivel spre cel puțin un miliard de radioascultători din Asia, în condițiile în care încărcarea maximă a platformei este de 4 miliarde de ascultători, cea minimă necoborând niciodată sub 25 la sută. Acestea sunt faptele fără echivoc de care are acum nevoie radioul public, ca promotor inclusiv în interiorul țării a unor valori culturale autohtone de nivel internațional.”

Căutându-și de fapt propriul drum al performanței – unicul posibil pentru o orchestră simfonică care își dorește un viitor – Orchestra Națională Radio a găsit la Shanghai un public care, deși total diferit de cel de acasă, a demonstrat că știe cum să răsplătească valoarea unui contact cultural real. *Rapsodia I* de George Enescu nu a sunat ca o lucrare de efect ”plină de pitorești culori sonore”, ci ca o frescă cu perspective adânci în etosul românesc, în timp ce *Sinfonia I* nu a respins publicul prin ermetismul pe care îl poate conferi o interpretare timidă, de suprafață, a textului, ci l-a purtat pe drumul larg al fanteziei, cu descrieri cromatice trasate cu dezinvoltură și eleganță. Tiberiu Soare a avut în colegii săi parteneri cu care a reușit să potențeze valorile textului muzical și acest lucru a condus conturarea unei prezențe memorabile pentru publicul chinez.

Muzica lui George Enescu, deși servită într-o pastilă mare (nu ușor de înghițit chiar de un public avizat din spațiul cultural european) a reușit să rezoneze cu pragul de așteptare al publicului din Shanghai, care a umplut majoritatea locurilor, plătiind pentru un bilet un preț care varia între echivalentul a 50 și 150 de dolari americani.

Deși nu a adunat mult peste 48 de ore, prezența – blitz a Orchestrei Naționale Radio la Shanghai a fost un contact cultural reușit. Așa se întâmplă atunci când toți cei implicați își pun dorința de performanță individuală în slujba unei muzici pe care o tratează ca pe un capitol în continuare deschis și nu ca pe o obligație de rutină. Ascultând cele două opusuri enesciene ca și *Ciocârlia* interpretate de Orchestra Națională Radio la mii de kilometri distanță de casă, realizezi că aspectul care conferă de fapt dimensiunea reală a dezvoltării unui popor la un moment dat este nivelul său cultural. Acest lucru nu poate fi ajustat nici de lipsa, nici de abundența infrastructurii sau a indicilor de dezvoltare economică.

La Shanghai, Orchestra Națională Radio și-a demonstrat încă odată că poate fi considerată o valoare culturală certă, primind din partea publicului o reacție entuziastă. Cum însă vremea ștampilelor începe să treacă, din fericire, și la noi, succesul de acum nu va rezista decât dacă va fi confirmat de evoluțiile viitoare, pe care le vom urmări, deoarece, din fericire, reperatele cu rezonanță internațională nu vor lipsi din viitorul apropiat al orchestrei.

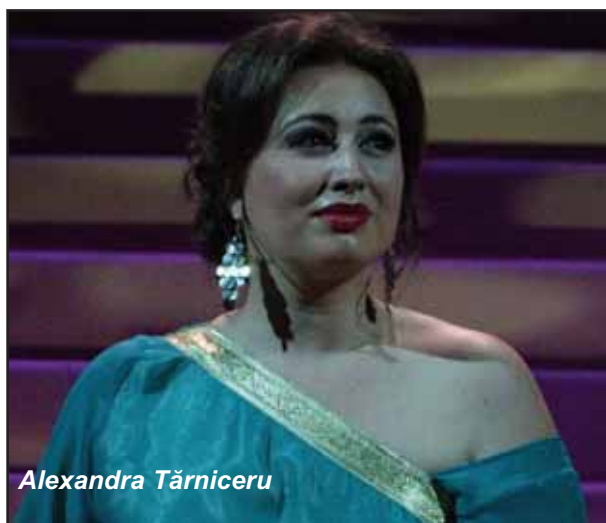
Primul Grand Prix de la București

În perioada 13-16 iunie, la Opera Națională București (ONB), s-a desfășurat cea dintâi ediție a Concursului Internațional de Canto „Le Grand Prix de l'Opera”, eveniment extraordinar al teatrului liric care a reunit cele mai promițătoare voci din zeci de țări.

Câștigătoarea, alături de cei doi membri români ai juriului

Duminică, 16 iunie, începând cu ora 19.30, în Sala Mare a Operei Naționale București au avut loc ceremonia de decernare a premiilor și concertul laureaților, acompaniați de orchestra teatrului, dirijată de maestrul Iurie Florea.

Alexandra Tărniceru

Veronica Anușca

emoționante momente a fost interpretarea ariei „Vesti la giubba” din opera „I Pagliacci” de către tenorul italian Marcello Giordani, cu o carieră strălucită la „Metropolitan Opera” din New York, invitat în calitate de membru al juriului, oferind în plus acest minunat cadou publicului bucureștean.

Juriul competiției, format din soliști, manageri de teatre lirice, directori de

casting și impresari de talie internațională, a hotărât acordarea următoarelor premii:

Premiul I, în valoare de 6.000 de euro, a revenit sopranei lituaniene Katerina Tretyakova. După studii la „Opersänger Universität Mozarteum”, din Salzburg, absolvite în 2007, a devenit membru al „Operei de Stat” din Hamburg în stagiunea 2010-2011. Concurenta a primit până acum premii în mai multe competiții, printre care, Premiul II și Premiul Special la Concursul „Antonin Dvorak” (2005), Premiul pentru remarcabila evoluție artistică „Dr. Wilhelm Oberdorffer”, din partea „Hamburg Staatsopera”, Premiul I la Concursul Internațional de Canto „Francisco Vinas” (2013).

La Concursul „Le Grand Prix de l'Opera”, Katerina Tretyakova a cântat, în Preselecție „E strano... Sempre libera” (Violetta) din „La Traviata” de Verdi, în Etapa I, „Quando me'n vo...” (Musetta) din „La Bohème” de Puccini și „Ivan Sergeich, hochesh v sad pojdiom” (Marfa) din „Logodnica țarului” de Rimsky-Korsakov, la capitolul arie aleasă de candidat din repertoriul de limbă germană sau rusă. În Semifinală, a optat pentru „Caro nome...” (Gilda) din „Rigoletto” de Verdi și „Je veux vivre” (Juliette) din „Roméo et Juliette” de Gounod, arie aleasă de candidată din repertoriul de limbă franceză. În etapa Finală ea a interpretat două arii la alegere din repertoriul de limbă italiană: „Giunse al fin... Deh, vieni non tardar” (Susanna) din „Le nozze di Figaro” de Mozart și „E strano... Sempre libera” (Violetta). A fost acompaniată la pian de Ioana Maxim.

Premiul al II-lea, în valoare de 3.000 de euro, a fost câștigat de soprana româncă, în vârstă de 26 ani, Alexandra Tărniceru. Absolventă a Universității Naționale de Muzică din București, în 2010, în prezent studentă la Master în cadrul aceleiași

Marcello Giordani

Surpriza serii și totodată unul dintre cele mai

Juriul internațional

instituții.

Alexandra Tărniceru este deținătoarea Marelui Premiu și a Trofeului „Paul Constantinescu” (Ploiești, 2012), a Premiului Special al Filarmonicii din Sibiu la Concursul „Vox Artis” (2012).

Premiul al III-lea, în valoare de 1.500 de euro, a fost acordat Veronicăi Anușca din România, absolventă și ea și doctorand acum al Universității Naționale de Muzică din București. Distinsă cu Marele Premiu la Concursul Internațional de Interpretare vocală „Sabin Drăgoi” (2011), Premiul I și Premiul Special la Concursul Internațional de Interpretare Volcală „Petre Ștefănescu-Goangă” (2011), Premiul al II-lea la Concursul Internațional „Hariclea

Irina Băianț, Mihai Cosma, Brenda Hurley, Veronica Anușca și Katerina Tretyakova

Darclé”, (2010), Veronica Anușca a urmat masterclass-uri susținute de Mariana Nicolesco, Christian Badea, Marina Krilovici, Georg Beckmann, Ionel Pantea, Claudio Desderi.

Premiul „Italia”, Premiul Special pentru interpretarea unei arii de Giuseppe Verdi, în valoare de 1.000 de euro, acordat de Ambasada Italiei la București, a fost obținut de Augustin Hotea (România).

În plus, concursul a oferit participanților și posibilități de afirmare și dezvoltare în carieră.

Sunnyboy Dladla, din Africa de Sud, a încheiat un contract pentru un rol

Polina Garaeva

Două contracte în Gale extraordinare la ONB au fost oferite Polinei Garaeva din Rusia și româncei Irina Ionescu.

Premiul special oferit de Marcello Giordani, constând într-o bursă completă la un masterclass în Italia, susținut de domnia sa, s-a îndreptat către trei concurenți: Augustin Hotea, Iulia Surdu și Alexandra Târniceru.

S-au adăugat două Premii speciale ale juriului, în valoare de 500 de euro fiecare, dintre care unul pentru cea mai bună performanță a unui interpret cu vârsta mai mică de 24 de ani, cucerite de Daniel Pop din România și Natalia Tanasiuc din Republica Moldova.

Radio România Cultural a invitat-o să participe la unul dintre proiectele sale muzicale, constând într-o înregistrare specială radiofonică, pe Irina Băianț (România)

În sfârșit, Premiul „Colla parte”, în valoare de 300 de euro, pentru tineri maeștri acompaniatori (cu vârsta sub 35 de ani), acordat de Prof. Univ. Dr. Viorica Rădoi, a fost conferit Adinei Cocargeanu (România).

Concursul a fost jurizat de către personalități emblematice ale lumii muzicale naționale și internaționale. Printre aceștia se numără Marcello Giordani (Italia), Brenda Hurley (Elveția) -

Directorul “Studioului Internațional de Operă” din Zürich, Maria Moț (Marea Britanie) - Manager artistic la agenția londoneză “Intermusica”, Olga Kapanina (Rusia) - directorul Departamentului de Operă de la “Teatrul Mihailovski” din Sankt Petersburg, Pal Christian Moe (Germania) - Director de Casting la “Opera de Stat” din München, Yury Schwartzkopf (Rusia) - Director General al “Teatrului de Stat de

Iulia Surdu

Comedie Muzicală” din Sankt Petersburg și prim-adjunct al Directorului Teatrului de Operă “Mariinsky” din Sankt Petersburg, Mihai Cosma (România) - Manager de proiect și Consilier artistic al Directorului General al Operei Naționale București și Răzvan Ioan Dincă (România) - Președintele Competiției, Director General al Operei Naționale București. (Foto: Diana Murășan)

Irina Ionescu

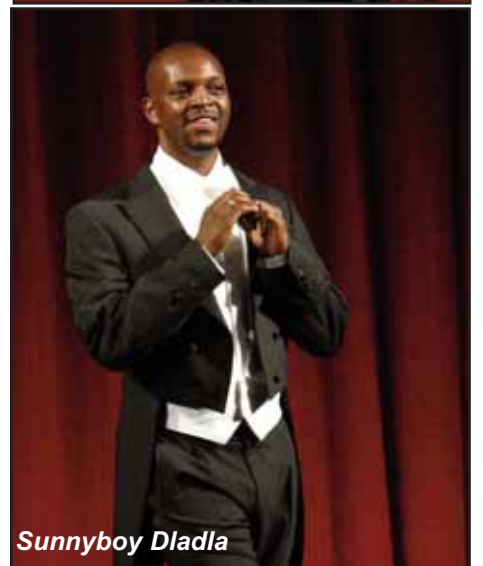

Irina Băianț

principal în stagiunea 2013-2014 a Operei Naționale București.

Daniel Pop

Sunnyboy Dladla

Emulații în jazz-ul transilvan (II)

Florian LUNGU

Așa cum promiteam în numărul trecut al revistei, continuăm să investigăm calitatea unor competiții destinate departajării valorice, în această primăvară, a tinerilor artiști dedicați jazz-ului. Unul dintre cele mai judicios și profesional organizate concursuri a fost găzduit de **Festivalul Internațional Studențesc de Jazz** de la Târgu-Mureș, ajuns în 2013 la ediția V-a, derulată în perioada 22-25 aprilie a. c. Organizatori – Casa de Cultură a Studenților din oraș și „Jazz-Blues Club”, în incinta căruia s-a desfășurat Festivalul. Juriului, din care am făcut și eu parte alături de gitaristul profesor **Bibó Lajos**, gitaristul profesor **Alex Man**, ambii din Târgu Mureș, profesorul de estetică **Virgil Mihaiu** de la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj și pianistul **Sárik Péter** din Ungaria, i-a revenit misiunea deloc ușoară a evaluării cu obiectivitate a realizărilor unui număr apreciabil de studenți talentați, preselecți de același juriu pe baza unor înregistrări demo. În numele acestei obiectivități trebuie să recunosc, nu fără regret, că studenții din Ungaria au fost cu mult superiori, ca ținută a mini-recitalurilor, seriozitate și implicare decât competitorii români. Dintre aceștia din urmă, destul de puțini, **Duo-ul Elena Murariu & Sorin Romanescu**, bass-istul **Ionuț Virlan** și bateristul **Laurențiu Zmău** nici nu s-au prezentat, astfel că unele quartete și trio-uri au devenit... duo-uri. Ori – fapt semnificativ –, doi artiști

români au apelat la doi artiști unguri spre a-și completa grupul cu o necesară secție ritmică ad hoc!

Iată așadar lista câștigătorilor Concursului de la Târgu Mureș desemnați de juriu: Premiul „The best instrumental performer” (în valoare de 1000 euro!) a revenit ex aequo pianistilor **Tóth Lajos** din Austria și **Oláh Krisztián** din Ungaria; Premiul „The best band” a fost acordat **Trio-ului Tóth Lajos** (un grup cu adevărat remarcabil) din Austria iar Premiul „The best ensemble” formației **Grand Central Sextet** din Ungaria; „The special prize of the jury for the best drummer” i-a revenit lui **Hidász Tamás** din Ungaria. Ca recunoaștere a calității altor concurenți, au fost acordate drept mențiuni speciale

locuri gratuite la tabere de vară cu profil de jazz gitaristului **Liviu Negru**, pianistului **Alexandru Olteanu**, ambii din București, trombonistului **Robert Cozma** din Iași și gitaristului **Velsz Kristóf** din Ungaria. Juriul a mai atribuit o „Diplomă pentru creativitate spontană” grupului **New Friends**.

Relevând ținuta dincolo de orice reproș a organizării – s-au distins în acest sens grație neдрămutelor lor eforturi conducătorul „Jazz & Blues Club” **Demeter József** și asistenta lui **Sántha Júlia** – am trăit în civilizatul oraș Târgu Mureș patru zile fierbinți, din care trei au oferit în cursul dimineților **workshop-uri**, în după-amiezile / seri **prezențe în semifinalele competiției** și **concerte**

hors concours iar nopțile – întâlniri **jam session**. Au fost aplaudați pentru atractivele lor recitaluri: „**Tasi Nóra & The Guys**”, „**Tess & The Vagabonds**”, „**Myrtill & The Swingistique**”, „**Mario & The Teachers**” (Arad), „**Bega Blues Band**” (Timișoara).

Un sincer bravo diriguitorilor acestui veritabil eveniment muzical!

Gala Premiilor de jazz pe 2012

Radu Canarache, Anca Romeci, Olivia Sima, Liviu Zamora - membri împreună cu Alexandru Șipa-președinte al juriului pentru desemnarea laureaților Galei Premiilor de jazz pe 2012, întruniți în data de 27 martie 2013, au decis următoarele: **Muzicianul anului:** nominalizări - Sorin Romanescu, Alex Man, Luiza Zan, Mircea Tiberian - Premiul „Muzicianul anului” nu se acordă. **Formația anului:** nominalizări - formațiile Petrică Andrei Trio, George Natsis Quartet, Mario & The Teachers, The Groovies-Iași, Peter Sarosi & AZARA - Laureate ex aequo formațiile **Peter Sarosi & AZARA** și **Mario & The TEACHERS**. Ambele formații și-au înscris în palmares prezențe scenice cu mare impact la public, atât în cluburi, cât și în festivaluri-Peter Sarosi & AZARA la Gărâna și Sibiu Jazz Festival, iar Mario & The TEACHERS la Sibiu, București și Gărâna. **Premiul pentru debut:** nominalizări - Oana Mureșan-Cluj-Napoca și Grupul Cobzality-București - Laureată **Oana Mureșan** pentru Premiile I la Festivalurile-concurs de la Cluj-Napoca și Sibiu, dar și pentru numeroase recitaluri susținute la Cluj-Napoca și recent la Satu Mare. **Revelația anului:** nominalizări - Grupul Youvenis, Irina Popa & The Sinners, Mandinga - (Grup instrumental), Mircea Bunea Trio și Grupul Jazzapella - Laureați ex aequo **Mircea Bunea Trio**-pentru excelenta prestație la Gala Blues-Jazz Timișoara 2012, Grupul **Youvenis**-pentru succesul înregistrat îndeosebi la Festivalul de jazz-rock Câmpina 2012 și **Irina Popa & The Sinners** pentru prezența mult aplaudată la Sibiu Jazz Festival 2012, dar și pe scena de la Teatrul „Toma Caragiu” din Ploiești. Toate aceste formații s-au remarcat și pe numeroase scene de club. **CD-ul anului:** nominalizări - UNDECRCOVER (S. Romanescu & A. Man), TRIBUTE TO MR. JAZZ-(compilație), LIKE WATER (L.Zan - P. Negrescu) și DEDICATED WALTZ (P. Andrei Trio) - Premiul „CD-ul anului” nu se acordă. **Casa de discuri a anului:** nominalizări - A&A Records și Soft Records - Laureat ex aequo **A & A Records** și **Soft Records** pentru numeroasele și valoroasele CD-uri produse și în anul trecut, ca și în anii precedenți, favorizând astfel promovarea valorilor autohtone de jazz. **Premiul pentru publicistică:** nominalizări - Alex Vasiliu - R. OSCHANITZKY, T. Pârvulescu - GARÂNA JAZZ, J. Bota - BLUESUL ȘI JAZZUL ÎN BANAT, Titel Popovici - BLUES PENTRU IA, Mugurel Scutăreanu - pentru cronici și reportaje la Radio Cluj-Napoca și M. Tiberian-INSIDE AUT - Laureați Premiul pentru cronici și reportaje - **Mugurel Scutăreanu**, Premiul pentru studiu de muzicologie - **Alex Vasiliu**, Premiul „Cartea anului” - **Mircea Tiberian**. **Cel mai valoros muzician român din diaspora:** N. Simion, M. Petrescu, Florin Niculescu - Laureat **Nicolas Simion** pentru numeroasele sale concerturi și proiecte atât în străinătate cât și în țară, inclusiv pentru producția dublului CD Jancsy Körössy. **Managerul anului** - nominalizări - M. Giura, C-tin H. J. Schmidt, L. Sabados (Ploiești), L. Briciu (Câmpina), M. Streit (Sibiu), J. Bota - Laureat **Marius Giura** pentru organizarea Festivalurilor Gărâna, Timișoara și Dracula Bass-București. **Premiul de excelență** - **Adrian Enescu**

pentru întreaga activitate componistică și interpretativă, dar mai ales pentru ciclul de compoziții „For” înregistrat anul trecut de Big Band-ul Radio condus de Ionel Tudor. **Premiul pentru blues:** nominalizări Marcian Petrescu & TRENUL DE NOAPTE, BEGA BLUES BAND, NIGHTLOSERS - Laureat **Marcian Petrescu & Trenul de noapte** - pentru albumul „desCÂNTECE DE BLUES” realizat de Casa Soft Records, pentru bogata activitate concertistică din anul precedent, dar îndeosebi pentru recitalul de excepție susținut pe scena Festivalului de jazz-rock de la Câmpina. **Premiul special al juriului** se acordă lui **Mircea Tiberian** ca fiind cel mai nominalizat și laureat muzician al primului deceniu al Galelor MUZZA-2003-2013, respectiv pentru bogata, complexă și valoroasă activitate în domeniile creativ, interpretativ, pedagogic, managerial și eseistic din perioada respectivă și nu numai. Gala a avut loc duminică 7 aprilie 2013 ora 18.30 la Hard Rock Café și a fost dedicată memoriei lui Jancsy Körössy, fiind produsă de Fundația MUZZA cu sprijinul Institutului Cultural Român. Toți muzicienii și formațiile laureate au susținut micro-recitaluri. Invitată special a fost Manuela Cara-Canada, una dintre strălucitele eleve ale lui Jancsy Körössy, care a cântat două piese cu negativ, respectiv cu Jancsy Körössy și Ramona Horvath la două pianouri, la fel ca și pe CD-ul acestora lansat cu trei ani în urmă și intitulat „Let's fall in love”. Această ediție este „a X-a plus 1” deoarece, ardelean fiind, și puțin distrat..., am uitat șirul/numărul lor, că de fapt anul trecut ar fi trebuit să fie a X-a, nu a IX-a..., iar anul viitor, firesc, va fi ediția a XII-a.

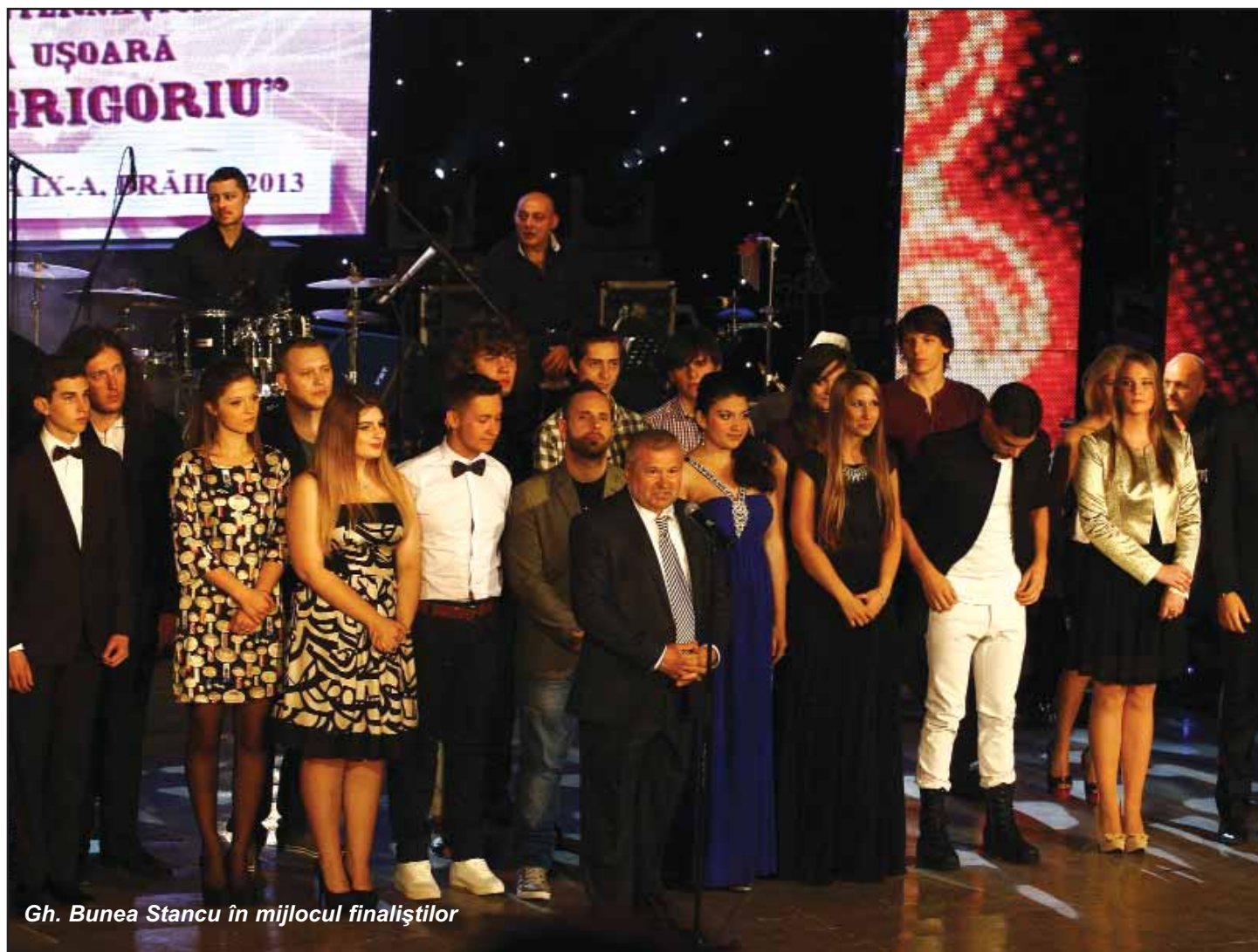
(A. ȘIPA)

Supremația profesionalismului

Ana Maria SZABO
Marius GHERMAN

Totul, la cea de-a IX-a ediție a Festivalului internațional "George Grigoriu" de la Brăila, a făcut dovada profesionalismului și a seriozității, confirmând superlativele mass-media. Deja un "brand" solid, inclusiv pe plan internațional, festivalul de la Brăila a crescut an de an ca Făt-Frumos, în timp ce rivalul,

euro? Așa încât, din cei 21 de finaliști, 13, mult mai valoroși decât românii, atrași și de ecurile edițiilor anterioare, au venit de peste hotare (cei din Kosovo s-au rătăcit pe la Constanța și n-au mai ajuns), făcându-ne să tragem un semnal de alarmă în ce privește selecția, repertoriul și mai ales modul de pregătire în cazul aspiranților la gloria muzicii ușoare din România: avem copii excepționali, colecționari de premii peste hotare, dar la adolescență și apoi la maturitate aceștia se pierd, semn că "antrenorii" valoroși (o situație similară întâlnim la fotbal) ne lipsesc sau oricum nu sunt la nivelul celor de la "juniori". Dar despre asta vom mai vorbi, discrepanța în cauză nedatorându-se în nici un caz gazdelor, care au fost la înălțime, ca de obicei. S-a spus că festivalul "George

Gh. Bunea Stancu în mijlocul finaliștilor

"căpcăunul" din poveste, a se citi festivalul de la Mamaia, s-a afundat tot mai adânc în pământ, ajungând azi doar o manifestare pipernicită, depășită la pas și de festivalul "Dan Spătaru" de la Medgidia, al cărui director, Daniel Gheorghe, a venit special să ia pulsul concurenței. Și cum să nu fie așa, când organizatorul, Consiliul județean Brăila (prin președintele Gheorghe Bunea Stancu, un admirabil iubitor de muzică), a pus și la ediția actuală "la bătaie", ca trofeu, un superb autoturism BMW, la care se adaugă alte distincții totalizând aproape 10.000 de

Grigoriu" depășește lejer defunctul "Cerb de aur" și este un Eurovision în miniatură, nefiind nici o exagerare în aceste aserțiuni: e adevărat, la Brăila numărul finalistelor a fost jumătate ca la Malmö, în schimb aici a existat acompaniament cu orchestră, iar juriul nu a putut fi nicidecum acuzat de jocuri geo-politice și cu atât mai puțin de favorizarea gazdelor, din cei 11 laureați doar 2 fiind români! Așadar, totul a fost "live", făcându-ne o deosebită plăcere să transcriem numele instrumentiștilor de elită conduși cu o mână de maestru de Ionel Tudor (pian): Andrei Tudor (claviaturi), Eugen

Tegu (chitară bas), Dan Ioniță (saxofon, percuție), Marian Georgescu (chitară), Laurențiu Zmău (baterie,

doar aplauze și lumina reflectoarelor, ci și suferință. Din fericire, Andrei Tudor a fost la înălțime în seara Galei laureaților, suplinindu-și părintele aflat pe un pat de spital...

Marius Țeicu

Cum spuneam, organizare perfectă, nimic nefiind lăsat la voia întâmplării: program de sală bogat ilustrat, la loc de cinste cu partenerii media cei mai importanți, "Actualitatea Muzicală", Agerpres și "Ultima Oră"; ecran mare în fața Casei Tineretului, pe care trecătorii puteau urmări ce se petrece în sală (doar sonorizarea, aici, trebuie imperios îmbunătățită, ca și în sală, membrii juriului plângându-se însă, exact invers, de intensitatea

Oleg Lâsii

sonoră); expoziție foto George Grigoriu și panouri cu câștigătorii anteriori, în foyer; afișe extrem de atractive; transport "ceas" între hoteluri și sala de concert; plimbare cu vaporul pe Dunăre, prilej pentru invitați de a cunoaște "România frumoasă", cum sună o cunoscută emisiune de la TVR2. Peste toate acestea a vegheat, cu un ochi experimentat, directoarea Centrului de creație Brăila, Maria Pușcaciuc. Coproducători ai acestui veritabil eveniment muzical: TVR2 (directoarea canalului, Liana Săndulescu, a delegat-o inspirat pe Carmen Movileanu, fosta

percuție), Daniel Bouroșu (chitară solo), Dan Pirici (percuție, chitară bas). Aceștia au muncit enorm, realizând orchestrațiile și acompaniamentul nu numai pentru cele 42 de melodii ale concurenților, dar și pentru cele 5 recitaluri, deci cam 100 de piese! Un efort ieșit din comun, cu un surmenaj căruia i-a căzut victimă chiar în ziua Galei însuși Ionel Tudor, transportat însă de urgență, la intervenția președintelui Bunea Stancu, cu un elicopter la București, unde problemele cardiace ivite au fost tratate și rezolvate corespunzător. Iată că succesul scenic nu înseamnă

Pasha Parfeni

prezentatoare de la Mamaia fiind o bună cunoscătoare a fenomenului) și Radio România (mediatizare, săli de repetiții și, firește, excelenta orchestră), în colaborarea

prezentată împreună cu Alexandra Velniciuc), Andreea Andrei și Titus Andrei au reușit să contracareze "jocurile" de la precedentele două ediții, când soliști italieni au cucerit nemeritat Trofeul, ierarhia finală fiind de această dată impecabilă. Dintre străini, doar cunoscuta interpretă (a fost și la "Cerbul de aur", cu 40 de ani în urmă!) și producătoare Eliane Dambre, din Elveția, s-a situat la același nivel, ceilalți fiind Oleg Volontir (Republica Moldova), Franco Ianizzi (Italia), Olivier Vanhouten (Belgia), Martin Karnolski (Bulgaria).

Cu destul de puține excepții, soliștii au abordat stilul "în forță", și-au supralicitat glasurile, ceea ce, mai ales în registrul acut, i-a dezavantajat. În aceste condiții, cele două piese ale duetului elvețian Aliose au fost o adevărată oază de liniște și muzică adevărată, cu o îngemănare perfectă a glasurilor și delicate intervenții

Anișoara Puică

cu Fundația Culturală "Phoenix". În ce privește juriul, am constatat din nou discrepanța dintre valoarea și creditul profesional, net superioare, ale reprezentanților țării noastre; chiar dacă au fost în minoritate (4 la 5), Marius Țicu (președinte), Horia Moculescu (care a realizat pe scena festivalului, ca de obicei, în direct, emisiunea "Atenție, se cântă!",

Selatin Kiazim

Francesco Napoli

instrumentale: Alizé Oswald (pian, autoare a piesei "Je n'suis pas folle") și Xavier Michel (chitară, percuție) au confirmat numeroasele premii anterioare, între care două din partea Academiei "Charles Cros". Deși tineri, ei au străbătut lumea, susținând sute de concerte, din Nepal în Argentina, din Armenia în Paraguay, au editat 2 albume, au scris muzica la tot atâtea filme. Versiunea dată de ei celei de-a doua piese, "Amurgul" de George Grigoriu, constituie o mostră de rafinament și gingășie – și ne bucură să

aflăm că ei o cântă acum cu mare succes în Franța și Elveția, precum și în toate aparițiile TV! Anunțarea Trofeului, înmănat alături de cheile BMW-ului de Gheorghe Bunea Stancu și Ionel Țilea (de la sponsorul principal, Tancred), a ridicat publicul (care îi ovaționase și în seara de concurs) în picioare, de mult nemaieistând o asemenea unanimitate. Cum italienii trimit an de an soliști buni la Brăila, premiul I a revenit lui Gino Scannapieco, un napolitan înzestrat, dar amintirea versiunii Larei Fabian la "Adagio" de Albinoni este prea puternică.

Electric Fence

Aliose cu Trofeul

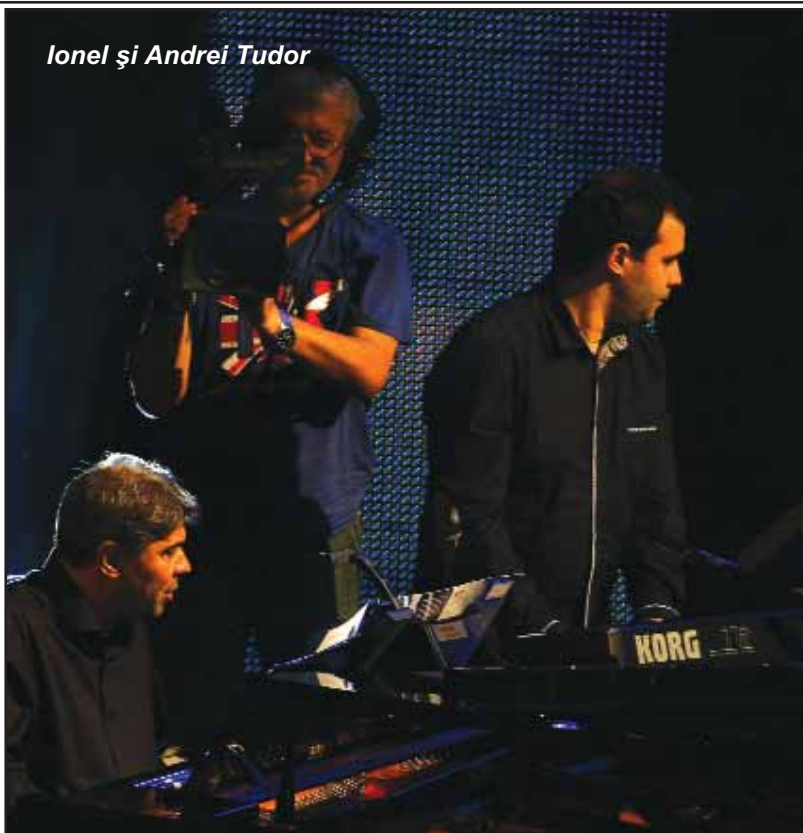
Shani Zamir (Israel), solistă care ne-a propus o compoziție proprie închinată păcii, "Forever". Simpaticul basarabean Eugeniu Andrianov, student la Academia de muzică "Gavriil Musicescu" din Chișinău, a deschis de justete seria mențiunilor, datorându-și succesul în primul rând modernei versiuni a celebrului cântec al lui Guilelm Șorban, "Numai una". Celelalte mențiuni au fost acordate foarte tinerei Erika Derza, 16 ani, din Albania, și decorativei

Talentații componenți ai formației Electric Fence (poate că alegerea piesei proprii nu a fost cea mai inspirată) par blestemați să cucerească mereu premiul II (chiar dacă, aici, asta înseamnă a 3-a poziție), după cele două locuri secunde de la selecțiile naționale Eurovision (abia acum s-a văzut că ei, cu dinamismul lor, probabil ar fi făcut o figură mai bună în Suedia): cu doi studenți la Compoziție, la UNMB, în componență (David Ciente, Alexandru Mîșu) și o solistă bună, Elena Luminița Vasile (buzoianca domina pe vremuri competițiile inter-județene de muzică ușoară), Electric Fence a fost singura prezență românească notabilă în palmares, în condițiile în care, de neînțeles, constănțeanul Selatin Kiazim a fost omis. Absolut meritat premiul III pentru

Ion Moise Bădulescu

Ionel și Andrei Tudor

respectiv exotical (dar numai atât...) Ahmed Shamrah, din Insulele Maldive, în timp ce au fost ocoliți la premii doi tineri soliști extrem de înzestrați din țara noastră: Selatin Kiazim, 17 ani, singurul care a cântat două melodii ale compozitorului omagiat, și Ion Moise Bădulescu, 16 ani, un autentic colecționar de premii, inclusiv peste hotare. Anunțat în programul de sală, Premiul UCMR se cuvine a fi neapărat acordat la proxima ediție! Dincolo de toate, ne-am bucurat să reascultăm, în versiuni moderne, tinerești, câteva (ar fi însă de dorit să se diversifice oferta, unele titluri prea s-au repetat) din marile șlagăre compuse de George Grigoriu: "Amurgul" (de 5 ori), "Eternitate" (de 4), "Niciodată, niciodată", "Nu

Gino Scannapieco

Ani Sarandeva, din Bulgaria. Contratenorul ucrainean Oleg Lâsii a abordat cu siguranță aria "Muzica" din opereta "Valurile Dunării" de G. Grigoriu, fiind recompensat cu Premiul de popularitate, la care a contribuit și piesa folclorică din țara sa. Mai mult actor de telenovele decât cântăreț, chipeșul portughez Rui Andrade și-a făcut neașteptat loc în palmares (Premiul special al Consiliului județean Brăila), în timp ce ultimele două distincții puteau și trebuiau acordate altor soliști, mai buni. Le-au primit Elena Chirvase (Premiul Centrului de creație),

Paula Seling

suntem îngeri", "Fetele cu ochi albaștri", "Doar tu ești fericirea mea", "Cui îi pasă de mine?", "Și cântau mandoline", "Ia-ți mireasă ziua bună!", "Un semn de dragoste", "Să cânte lumea", "Speranțe vis, speranțe flori", "Liliana". Cum și de această dată în recitaluri nu s-a cântat nici o piesă de G. Grigoriu (!!), ne-a bucurat promisiunea făcută de președintele Bunea Stancu referitoare la ediția festivă, a X-a, de anul viitor, când intenționează să invite pe toți cei care au colaborat cu compozitorul omagiat, pentru a depăna amintiri despre el și a ne oferi versiunile originale ale

Shani Zamir

marilor sale șlagăre: Luminița Dobrescu, Margareta Pâslaru, George Nicolescu, Marina Voica, Mihaela Mihai, Angela Similea, Stela Enache, Marina Florea, Cristian Popescu, Pompilia Stoian, Gabriel Cotabiță, Fuego, Mihai Constantinescu, George Enache nu trebuie să lipsească din această listă și garantăm că vor fi micro-recitalurile cele mai aplaudate! Anul acesta au fost invitate două autentice vedete din Republica Moldova, Anișoara Puică (o prezență distinsă, o artistă cu voce frumos timbrată, caldă) și temperamentalul Pasha Parfeni, autor al melodiei din acest an a Republicii Moldova de la Eurovision. Acesta din urmă a cucerit Trofeul festivalului de la Brăila în 2009, după

Eugeniu Andrianov

care a cunoscut mari succese pe scenele de la Medgidia, Mamaia, Brașov ("Cerbul de aur"), colaborând fructuos, între altele, cu Andrei Tudor. Italianul Francesco Napoli a oferit un nostalgic recital retro, reamintindu-ne refrene de neuitat ("Marina,

Marina", "Volare", "Arrivederci, Roma"...), iar Paula Seling a strălucit în seara de gală, la nivelul cel mai înalt al performanțelor sale, fiind rechemată de mai multe ori la rampă. În acest context și ocolite fiind vedetele autohtone de mai sus, a surprins prezența în... recital a unui "no name" 100%, Randy Roberts (el spune că-i american, dar bănuim că mai degrabă e italian!). Chiar dacă anonimul s-a străduit să facă față (jos pălăria în

Anunțarea câștigătorilor...

fața orchestrei!), prestigiul festivalului de la Brăila este de-acum prea mare pentru a mai face asemenea concesii... amicale.

Au fost trei zile de muzică ușoară de mare calitate, în care compozitorii noștri din toate generațiile și-au dovedit viabilitatea creației, pentru că s-au cântat cu deosebit succes și melodii aparținând unor Cornel Fugaru, Ionel Tudor, Mihai Alexandru, Andrei Tudor, Cristian Faur, Paula Seling. Cu siguranță, nu doar "Amurgul", de care am amintit, va intra în repertoriul permanent al concurenților străini, ci și alte titluri românești – aceasta e marea victorie a festivalului nr. 1 din România! (Foto: Marius Cotescu)

Și Alfoșe cu Trofeul pe patru roți

Flash

Mihai ANTON

DJ RYNNO și SYLVIA. Chiar de 1 mai, momentul neoficial al începerii

verii, DJ Rynno și Sylvia au lansat cel mai nou single al lor, "Noi doi". Piesa este o nouă colaborare cu Phelipe, atât în postura de compozitor dar și cântăreț, jucând rolul bărbatului din relație. Dacă Rynno se bucură de o familie cât se poate de frumoasă, cu un copil care îi dă putere de muncă, Sylvia se pregătește și ea pentru o nouă etapă din viața sa.

COJO, această nouă "power-girl" a muzicii românești, ne învață balansul eliberării, al independenței, pe ritmurile piesei "Hai Pa". Pe ritmuri pop cu accente de saxofon, ea trece la capitolul amintiri toți băbații care au dezamăgit-o, oferind o lecție de independență feminină, senzuală și puternică în același timp. O producție a lui Adrian Sîna, piesa este perfectă atât pentru vocea cât și pentru personalitatea lui CoJo.

Pornind dintr-o zonă în care s-au întâlnit muzica balcanică, bizantină și cultura mediteraneană, **AUD BAND** (Rodica Gondiu - esraj, bas, voce, Adrian Fundescu - pian & synth, Laurențiu Gondiu - compoziții, chitară, voce) creează o sonoritate proprie în care locul principal îl ocupă esrajul indian (unic pe scena românească). Muzica lor reprezintă o punte, o legătură mistică între trecut și prezent.

După ce timp de câțiva ani s-a dedicat scenei Teatrului de Operetă din București, **JORGE** revine în muzica dance și lansează single-ul "Geamantan", alături de Pavel Stratan. Compus de Marius Moga împreună cu Jorge, "Geamantan" este un single electrizant, condimentat cu prezența lui Stratan, aflat la primul featuring din carieră. "Chiar dacă până acum nu am mai colaborat cu niciun alt artist, am

primit bucurios propunerea și am fost și mai bucurios că am avut libertatea să compun eu versurile părții mele", spune Pavel. Regia videoclipului aparține lui Florin Botea și Jorge, iar filmările s-au desfășurat în Miami și în România. "Când eram foarte mic, părinții mei plecau destul de des din țară, iar eu, înainte de fiecare plecare a lor, mă ascundeam într-un geamantan și speram să nu mă descopere", spune Jorge

Dacă în hitul anterior **ALEXANDRA UNGUREANU și CRUSH** cântau într-un registru grav despre finalul unei povești de dragoste, iată că odată cu venirea verii ritmurile au devenit mai jucăușe. Piesa "Iubire de-o vară" este o colaborare cu Glance, alături de Alexandra și Crush. Ei sunt în turneul

MixMusic Evo până în luna septembrie, ajungând astfel în 18 orașe, alături de alți artiști.

JOHN PUZZLE lansează un nou single împreună cu **LIVIU TEODORESCU**, "The Rhythm", o piesă dance. "Single-ul are trei mari atuuri: o linie melodică reușită, versuri frumoase, care au logică și se îmbină perfect cu melodia, și o orchestrație ruptă parcă din străinătate", a spus Liviu. "Am simțit de la început o chimie între vocea lui Liviu și această piesă și mă bucur că am reușit să facem un single care sperăm să fie un mic "boost" în muzica dance românească", a spus John Puzzle.

JIMMY DUB lansează videoclipul piesei "Bogat în dragoste", semnată Connect-R, Răzvan Matache, Buzea Florin și Ion Tudor. pe acorduri reggae și R'n'B. Videoclipul îl prezintă pe Jimmy distrându-se cu grupul de prieteni, înconjurat de fete sexy care se unduiesc pe ritmurile muzicii. Producția aparține "Vision Production", Richard și Claudiu Stan, cei doi frați care au realizat și

clipurile "Vedeta mea" (Cortes), "Need ya" (Arando Marques) și "Dă-te-n dragostea mea" (Connect-R).

JUNIOR HIGH lansează single-ul "Bucharest Girls", dedicat tuturor celor care știu să se distreze. Junior High a descoperit la 17 ani că îi este mult mai ușor să cucerească fetele dacă le vorbește în rime și de atunci... tot scrie, iar rețeta lui nu a dat greș. În urmă cu doi ani s-a alăturat proiectului Narcotic Creation și a intrat pentru prima oară într-un studio profesional de înregistrări. Acum, alături de Cat Music Junior High lansează primul său videoclip - Bucharest Girls - o colaborare între Narcotic Creation Studio și Marius Moga, în regia lui Iulian Moga. Deși se află la primul său single, Junior High a colaborat cu Mamasita, cu Dirty Knob, și alături de Narcotic Sound and Christian D. pentru - „Tara Song”.

"Ochii..." se văd în primul videoclip al lui **MOODY**. Peste un milion de vizualizări pe Youtube, în mai puțin de o lună. Un adevărat record pentru "Ochii care nu se văd", single-ul de debut al lui Moody. Iar artistul lansează primul videoclip din carieră. "Mi-a fost teamă de acest videoclip", spune Moody. "După vreo zece întâlniri, Spike - adică dom' regizor, a venit cu ideea: "Dar dacă lăsam ca povestea să fie spusă doar de locurile prin care cei doi s-au plimbat?", iar "EA" apare în ceață?

Nou album **DEEPCENTRAL** este intitulat "O stea". Single-ul „O stea"

are deja mai mult de patru milioane de vizualizări cumulate pe YouTube și conform MediaForest a fost cea mai difuzată piesă în primul trimestru al anului 2013. "Am reușit să materializăm acest al doilea album după ani buni. și am denumit albumul la fel: O stea. Noul album conține toate hit-urile trupei din ultimii 3 ani: "In Love", "Music Makes Me

“Free”, “Speed of Sound”, “So Divine”. “Cred că albumul este modul ideal de a sărbători cinci ani de viață pentru Universal Music România și Deepcentral”, a spus Ioana Fesnic, Managing Director – Universal Music România.

K.I.M, KAMARA și RALFLO - “Ai acel ceva”. Povestea clipului este una simplă. Kamara completează cu Ralflo, pentru a-i oferi iubitei sale, K.I.M, o

plimbare pe care o va ține minte mult timp. Frumoasa artistă este îndemnată de Ralflo să fie atentă la toate detaliile din jurul ei și exact asta face - mesajele nu sunt altceva decât povestea lor de dragoste în versuri. Ca orice prieten bun și înțeles păsător, Ralflo le veghează fiecare pas și se bucură pentru ei. În clip îl întâlnim și pe Andrei, jumătatea albă a lui Kamara de pe scenă. Regia este semnată de Kamara, după o idee proprie.

DDY NUNES, nume cu rezonanță portugheză, franțuzească și românească, alături de Lucky Man Project, a ocupat primele poziții în topurile internaționale din Israel până în America de Sud cu piese ca “Pumpin” sau “Party Starter”. pe beat-uri puternice condimentate cu accente electro și susținute de vocea senzuală a Ralukăi. Acum lansează noul său single, “Angels”, produs la NK Studio. După un an efervescent de hituri, concerte și 3 mega hituri, DDY a părăsit Lucky Man Project pentru a-și începe cariera solo. Primul său single a fost “Make you mine”, o colaborare cu artista britanică de culoare Beverlei Brown.

După ce a “populat” verile ultimilor ani cu ritmurile pline de atractivitate ale “Missing You”, “Secret Love” (care în vara anului 2010 a declanșat o adevărată nebunie în Grecia) sau “Mi Amor”, **MATTYAS** aduce un suflu nou piesei “Remember”, lansată anul trecut, pe care ne-o prezintă într-o nouă variantă. În piesele sale, Mattyas ne cântă despre dragoste și despre obstacolele deloc ușoare pe care trebuie

să le depășești pentru a fi cu persoana iubită. Piesele sale au cucerit radiourile din Grecia, Turcia, Cipru, dar și din îndepărtata Sri Lanka.

MIKE DIAMONDZ revine în atenția noastră cu o piesă care are deja succes în Franța, “Et Patati, Et Patata”. Artistul ne cântă despre iubire și distracție pe limba... iubirii, alegând să interpreteze noul single în limba lui Voltaire, “et patati et patata”, care este o expresie din limba franceză ce înseamnă “și așa mai departe”. Mike Diamondz a intrat în industria muzicală în urma unor colaborări cu Tom Boxer și Chil Brothers, care i-au oferit șansa să exploreze diverse stiluri muzicale: de la hit-ul pop “Reason To Feel Love”, până la piesa ușor reggae “Ciocolata”.

Dacă de Ziua Îndrăgostiților, **AISA** ne invita la petrecere împreună cu DJ-ul portughez Kouros Tazmini, în această vară artista declară RAZBOY iubirilor neîmpărțite. “Razboy” este

prima colaborare a cântăreței cu Sonny Flame, totul aseasonat cu ritmuri latino/reggae. Artista declară despre limitele impuse de dragoste: “Cred că fiecare dintre noi își stabilește niște limite și standarde, atât în dragoste cât și în războiul din dragoste (pentru că despre acest “războy” este vorba în piesa mea).

SORE revine cu un nou single, “Bad Boy is Back”, interpretat împreună cu Dorian. “Bad Boy is Back” reprezintă o evoluție firească a carierei mele, după cele trei single-uri deja lansate, “Love is music”,

“Different” și “Beautiful life”, cu un numitor comun: nonconformismul”, a spus Sore. Muzica și textul sunt realizate de Sore și de echipa HaHaHa Production, în care se numără și Dorian, un tânăr rapper talentat, care a lansat deja două piese de succes și pregătește alte proiecte muzicale inedite.

Grupul **ABCD**, adică Cristina Bălan - voce, Emanuel Masson - chitară, Alex Petcu - tobe, Bogdan Țigănuș - bass este una dintre cele mai noi trupe din muzica românească, iar “Final de război”, primul lor single, și-a cucerit ascultătorii încă de la primul “play”. “Primul clip ABCD este o mare realizare în cariera mea”, spune Cristina. Single-ul este compus de ea alături de Gabriel Maga, producătorul muzical al proiectului ABCD, iar textul aparține tot Cristinei. Regizat de către Millo Simulov, videoclipul “Final de război” a fost filmat pe parcursul a două zile și au fost folosite 3000 de scrisori și 60 de litri de cerneală.

Proiectul **9:11**, compus din Karie și Domnul Udo, se derulează pe ritmuri urbane, ținând cont de noile tendințe electronice – beaturi hip hop-electro. Primul single, “Cum se face”, este însoțit de un videoclip marca Daniel Ilinca. Karie - tipa swag (noua categorie de “cool people”), a declarat: “Mă bucur că s-a renunțat la englezisme și sunt conștientă că meritul e al publicului. Avem muzică foarte bună în România de la pop până la hip-hop underground.

“Oamenii mei nu stau deloc pe loc, când văd femei urcate sus pe toc!” – cântă **MARIUS MOGA** în colaborare cu **SHIFT**, făcând naveta București-L.A. Shift s-a pus pe treabă și, împreună cu Ionuț Vasilache și Moga, a instalat starea de spirit “SUS PE TOC”. Videoclipul “Sus pe toc” nu este despre ultimul trend de la Milano, Paris sau New York în designul de pantofi. Nu e nici măcar despre Cenușăreasa fraților Grimm, cu pantoful ei pierdut și găsit de prinț. Dar avem și aici un pantof argintiu, ca în poveste, ba

chiar și doi frați - Marius și Iulian Moga (care semnează regia).

Muzică și credință

Octavian URȘULESCU

Este uimitor și emoționant să vezi în ziua de azi doi oameni tineri, de real succes implicați într-un proiect umanitar consistent. Soții Denisa (cunoscuta componentă a duetului Bambi, absolventă de Conservator) - vice-președinte și dr. Cornel Brotac - președinte fondator au lansat oficial Fundația "Credință și Dragoste" (a se observa că este vorba chiar de inițialele prenumelor lor). Scopul declarat al fundației este recuperarea medicală și socială a victimelor accidentelor rutiere, a celor cu deficit motor și a celor care au nevoie de îngrijire la domiciliu. Latura medicală a constat în proiectarea pe ecran a patru cazuri dificile de acest gen, iar cea socială prin premierea unor personalități implicate în campanii umanitare de mare rezonanță. Nu întâmplător Denisa Tănase-Brotac a fost distinsă recent cu unul din trofeele Galei "Femei de succes 2013",

constata căți reprezentanți ai muzicii, ai artelor în general dovedesc generozitate sufletească, fiind promotori ai unor acțiuni circumscrise carității. Realizatoarea radio și TV Liana Stanciu și soțul ei Mihai Georgescu au fost premiați pentru fundația "Salvați-vă îngerii" și pentru numeroasele proiecte sociale, în timp ce reputata vedetă TVR Iuliana Marciuc a fost recompensată pentru

Cu Alin Oprea

Cu Corina Chiriac

premiul activității în postura de subsecretar de stat al Autorității pentru protecția drepturilor copilului. Două cunoscute realizatoare-prezentatoare TV au figurat la rândul lor pe lista laureaților: Corina Chiriac pentru încurajarea permanentă a tinerelor talente muzicale în emisiunea "Să ne-amintim duminică" (Național TV), iar Oana Roman pentru campaniile umanitare, susținerea unor cazuri speciale, campania dedicată copiilor bolnavi de autism ("Drept la țintă" - Kanal D). Momentele muzicale au fost susținute de corul ortodox "Credință și

promovarea tinerelor talente, dar și a artiștilor de mare valoare din "generația de aur" în emisiunea "Confesiuni". Un alt nume binecunoscut din muzica pop-rock, Alin Oprea, a primit frumosul trofeu r e c o m p e n s â n d "Talisman Tour 2010 – Îngeri pentru îngeri", un turneu dublat de campanie umanitară, finalizat cu o donație de 4 miliarde de lei vechi pentru copiii bolnavi din întreaga țară. O altă emisiune exponențială a TVR, "O dată în viață", reprezentată pe podium de realizatorul Titus Munteanu și de prezentatoarea Iuliana Tudor, a fost laureată pentru implicarea socială intensă, pentru susținerea unor cazuri impresionante, cu tineri talentați fără posibilități de afirmare. Valoroasa solistă Luminița Anghel și-a datorat

Cu Iuliana Tudor, Titus Munteanu

la Brașov. De această dată ea n-a cântat, ci a fost amfitrion, susținută cu obiectivul foto din sală de sora sa Raluca. Spre bucuria noastră am putut

Iuliana Marciuc

Dragoste" și de fostul membru al trupei Mandinga, Alejandro Martinez, alături de formația sa.

A fost o manifestare de ținută, emoționantă, de mare distincție și calitate, așa cum am dori să aplaudăm cât mai des. (Foto: Dragoș Ioniță)

Confirmarea valorii

Sorana ILIE

Ne bucură, firește, de fiecare dată când aprecierile noastre găsesc confirmare pe scenele de concert. Astfel, am vorbit de veteranii veșnic tineri –

M. Voica, S. Dumitrescu

și iată întâlnirea de zile mari de la Galați, între Alexandru Jula și Mirabela Dauer. Am recomandat ca la concursurile de muzică ușoară pentru copii să se invite în recitaluri doar vedete circumscrise acestui gen (lucru normal, micuții au nevoie de modele pozitive de urmat) și în sfârșit descoperim o competiție serioasă, găzduită la București de Grand Arena. Un juriu exigent, prezidat de fostul câștigător al Trofeului Mamaia, Florin Apostol, și două super-recitaluri care i-au încântat pe micuții care visează să devină star-uri, pe urmele lor: Marina Voica și Silvia Dumitrescu, deși din generații diferite, au probat același profesionalism, dublat de respect pentru muzica ușoară românească și pentru public. Și dacă tot vorbim de confirmări, în seara (de fapt... în noaptea!) de gală a celui mai mare

festival de film din România, “Transilvania” (TIFF) de la Cluj-Napoca, Marina Voica a dovedit că nu întâmplător, cu câteva luni înainte, isterizase pe cei 800 de tineri dintr-un club din Capitală, ca invitată în proiectul “Discoteca”. Iată ce scrie cotidianul “Libertatea” despre prestația excepțională a artistei care, la 76 de ani, uimește lumea: “Marina... una dintre cele mai frumoase vedete care au făcut carieră în România... poate fi considerată un adevărat exemplu de viață pentru tinerele vedete

(aici ar fi trebuit puse ghilimele...-N. A.) care sunt cu nasul pe sus. Artista a ridicat spectatorii în picioare cu piesele ei antrenante. A dansat pe ritmurile dance ale anilor '80 mai ceva ca o puștoaică, chiar dacă a purtat tocuri înalte”. Chiar și revista “Cașavencii”, cunoscută pentru elitismul său, nu are încotro și recunoaște: “Marina a făcut ravagii la Euphoria Music Hall, iar cinefilii au dansat în draci pe celebrul cover după “Common People” al lui Pulp”. În publicul ales pe sprânceană au putut fi zăriți Tudor Giurgiu, directorul festivalului, actrițele Mirela Oprea, Ioana Flora, Ioana Blaj, dar și Andi Moiescu, Bogdan Mezofi (vocalistul trupei Grimus), Tom Wilson și, surpriză, Carmen Anton, fosta câștigătoare a trofeului “Steaua fără nume” în 1982, azi protagonistă într-un film.

Asociația Culturală BELLE ARTI
va invita la

Festivalul Național de Muzică Pop pentru Copii și Adolescenți

STEJUTE MUZICALE

BUCUREȘTI

Duminică 2 iunie 2013, ediția a - II - a

Parteneri oficiali ai evenimentului:

Carrefour Grand Arena

recital extraordinar
MARINA VOICA

invitat special și
președintele juriului
FLORIN APOSTOL

cu participarea extraordinară a
SILVIEI DUMITRESCU

prezintă inegalabilul
OVIDIU CUNCEA

Marile Trofee Junior și Adolescent

2 sejururi pe litoralul Marii Negre (all inclusive castigatorul și parintii)

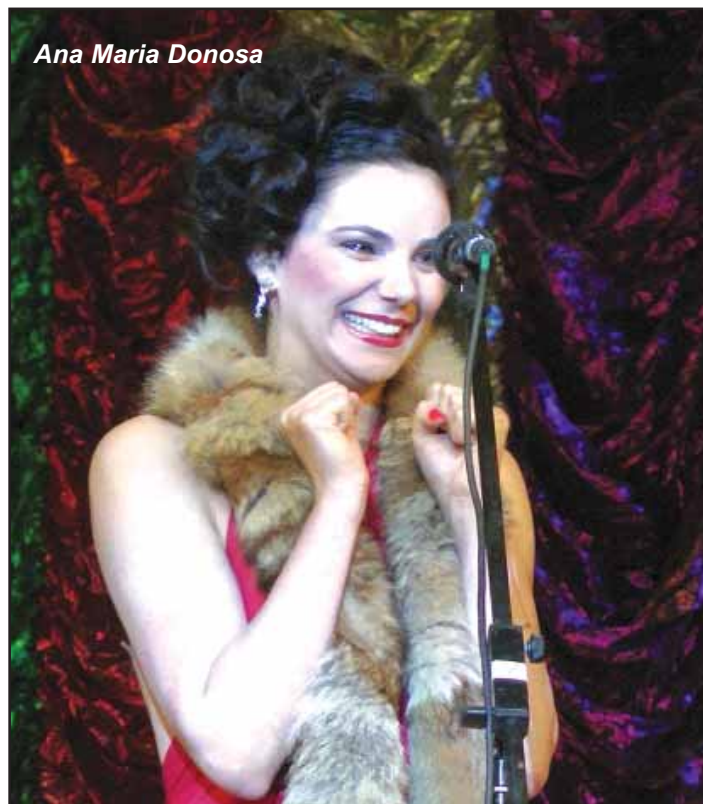
“Revista în Sărbătoare”

Trupa Teatrului de Revistă “Constantin Tănase” din București în frunte cu Stela Popescu, Alexandru Arșinel (directorul teatrului), Vasile Muraru, Cristina Stamate și Adrian Enache a fost aplaudată minute-n șir

Spectacolul “Revista în Sărbătoare” susținut în superba Sală Thalia a Filarmonicii de Stat din Sibiu a fost programat în ultima zi a celei de-a XX-a ediții, jubiliare, a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

Ana Maria Donosa

Radu Ghencea

de publicul spectator. Regizat de Cezar Ghioca, “Revista în Sărbătoare” a fost un spectacol cu cele mai reușite momente artistice selectate de-a lungul anilor din repertoriul Teatrului de Revistă „Constantin Tănase”. Din distribuție au mai făcut parte tinerii și talentații actori Ana Maria Donosa, Valetina Fătu,

Cristian Simion și Nae Alexandru, alături de interpreții Mirela Boureanu - Vaida, Radu Ghencea și Daniela Tănase. Momentul excentric acrobatic susținut de Tatiana Fecioru și Ansamblul de Balet al Teatrului de Revistă "Constantin Tănase", coregrafia Cornel Popovici, au completat un spectacol de zile mari, a cărui conducere muzicală a fost semnată de compozitorul Dan Dimitriu. După acest succes de casă (biletele s-au vândut cu

Al. Arșinel, Stela Popescu

V. Muraru, V. Fătu

mai bine de o lună înainte, în numai două zile!), Teatrul "Tănase" s-a mutat deja la Grădina de Vară "Herăstrău" unde, până în august va susține spectacole în fiecare week-end. Și, ca o "Premieră" după mai bine de 25 de ani, în fiecare sâmbătă TVR2 va transmite live seria de spectacole sub titlul "Seară le Revistă"! (Text și foto: **Oana Georgescu**)

Romit TV

La Roma a fost aniversat primul an de transmisie la nivel național al Romit TV (președinte Romit TV - Emanuele Latagliata), televiziunea românilor din Italia. Cu dificultăți, s-a obținut o frecvență unică națională, frecvența 246 și din acel moment televiziunea a căpătat identitate, reușind astfel să comunice mai ușor la nivel național și să ajungă în casele românilor și chiar ale italienilor din mai mult de 90% din teritoriul Italiei. Aniversarea a fost marcată de un spectacol extraordinar oferit de artiști de mare valoare, la Teatro Tendastrisce: Benone Sinulescu, Laura Lavric, Ion Paladi, Nicolae Botgros, Adrian Naidin și prieteni ce își aduc aportul la crearea unor

condiții mai bune pentru comunitatea română.

Intrarea a fost gratuită datorată

sponsorilor și mai trebuie specificat că este pentru prima dată când 15 asociații românești și moldovenești din Italia își dau mâna la co-organizarea unui eveniment, iar jurnalul Piuculture și-a lansat suplimentul în limba română, dedicat unei mai bune informări a celei mai numeroase minorități străine din Italia. Au fost standuri cu CD-uri, reviste, delicatose culinare și diverse obiecte de artizanat produse în România și în Moldova.

După cum comunică Ionuț Pavel (corespondent în România al ROMIT TV), este vorba, în același timp, de un canal de divertisment și unul de informare și, nu în cele din urmă, ce propune un proiect de integrare socio-culturală, pentru păstrarea identității naționale a comunității române în Italia. Nu este de mirare că la eveniment au participat câteva mii de persoane. (**Dan CHIRIAC**)

Adrian Naidin

Formațiile noastre

Dorin MANEA

VUNK a filmat un nou videoclip, pentru piesa "Doi somnambuli". Clipul a fost regizat de doi fotografi, unul la Los Angeles – Edward Aninaru, și altul la București – Vali Bărbulescu. "Ca și la alte clipuri, când

am venit cu idei noi, ne-am propus un concept cu totul inedit, o poveste specială, construită de două echipe de producție de pe două continente. Clipul spune o poveste de dragoste între doi câini rasa golden retriever, Benelli și Maverick, câini antrenați pentru aparițiile în filme, dar și pentru a lucra alături de copiii care suferă de autism", a spus Cornel Ilie, liderul formației VUNK.

La începutul anului, **COMPACT** a re-lansat, într-o nouă versiune, piesa "Ești totul pentru mine". Această melodie a obținut, prin votul publicului, locul 1 în Top

Românesc, clasament realizat de Radio România Actualități. Piesa va fi inclusă pe albumul aflat în pregătire. Dar, 2013 nu înseamnă pentru Compact numai lucrul la acest album, agenda formației cuprinzând, de asemenea, numeroase concerte. Unul dintre acestea este destinat unui scop caritabil: la Brașov, pentru sprijinirea Fundației HOSPICE Casa

Speranței, care ajută persoane diagnosticate cu boli incurabile. Toate fondurile obținute din vânzarea biletelor pentru acest concert vor avea ca destinație susținerea unor servicii socio-medicale oferite de HOSPICE pacienților. Inițiativa vine după ce, anul trecut, trupa Compact a susținut un concert caritabil - în Germania, pentru fundația muzicianului german originar din România Peter Maffay - iar solistul trupei, Paul Ciuci, s-a implicat în campania Europa FM "Nu ești singur pe lume", interpretând imnul acesteia, alături de alți 13 artiști români.

Dacă până acum credeai că poveștile de iubire pot avea loc doar între doi oameni, Voltaj ne dezvăluie secretele iubirii dintre un floricele și stăpâna lui. Regizat de către Spike, "Pic Pic", cel mai recent videoclip

VOLTAJ, spune într-un mod amuzant povestea unei iubiri imposibile, dar care, pentru eroul poveștii, are un final fericit. "Ne-a plăcut foarte mult ideea non-conformistă a clipului", spune Călin Goia. Și cu acest videoclip, Voltaj continuă să surprindă publicul cu o abordare inedită a poveștilor de iubire în care eroii principali pot fi albinuțe care zboară din floare în floare sau margarete romantice care își așteaptă aleasa.

Basul și cu toba mare a formației **VIȚA DE VIE** a văzut prima oară lumina zilei în anul 1999 când a deschis albumul *Fenomenal*, iar acum, după 14 ani, se reinventează cu un nou sound pe albumul *Acustic*. Larissa Bercea, cunoscută publicului din show-ul tv "Românii au talent", uimește încă o dată prin dexteritatea cu care folosește bara de striptease. Senzualitatea prezentă în videoclip nu atinge niciodată

ridicolul, iar scena de final este de o ironie atent studiată, intelectuală și comică în același timp (regizori Costas Ivanov și Radu Aldea). Varianta acustică a piesei *Basul și cu toba mare* este surprinzătoare dar perfect legitimă în acest context,

TALISMAN. “Sunt convins că mai există romantici incurabili, Romeo și Julieta moderni”, a declarat Alin Oprea, vocalistul formației Talisman. Alin a scris piesa “Inima în flăcări”, cu un videoclip în regia lui Alex Ceaușu. Întrebat de noua direcție muzicală a trupei, Oprea a mărturisit că încearcă să fie cât se

poate de fidel începuturilor formației și să readucă muzica rock în centrul atenției publicului. Talisman a cucerit Discul de platină la doar două săptămâni de la lansarea deja clasicei balade rock “Atât de singur”.

BOSQUITO – “Puiule de om”. Chitara caldă, sonorități curate, versuri sensibile și armonii și tonalități vocale melodioase, toate acestea se împletesc în ritmuri ce trec de la balada rock la.. cântec de leagăn. Întrebat despre mesajul piesei, Radu Almășan a răspuns: “Mesajul este și pierderea inocenței și reîntoarcerea la ea”. Formația Bosquito are în pregătire

un nou album, o colecție rock în cel mai pur stil. “Cred că totuși este cel mai social album pe care l-am făcut vreodată” a declarat Radu Almășan.

PACT. Celebrii Leo Iorga și Adi Ordean revin cu un single proaspăt în noua formulă Pact. Piesa “Ploaia

care cade” este una dintre cele mai recente producții semnate de noi, o piesă care sperăm să vă surprindă, fiind diferită de trendul muzical actual” a declarat Leo. Cei doi au mai colaborat în trecut atât în formația Compact, cât și în Schimbul 3. Ordean a compus unele dintre cele mai mari hituri Compact, cântate de Leo pe albumele “Cine ești tu oare?” și “Mă voi întoarce”. Ordean a mai activat și în formațiile Stereo, Riff sau

Roșu și Negru. În perioada următoare, Pact va fi prin țară unde va concerta pentru fanii mai vechi și mai noi. “Pact este o mașinărie nouă pe un drum bătătorit cu mulți ani în urmă și verificat de-a lungul timpului, e o înțelegere între doi prieteni vechi care pleacă după ani și ani din nou împreună la drum” - a declarat Adrian Ordean. Pact este formată din: Leo IORGA-vocal, Adrian ORDEAN-chitară, Cristi IORGA-tobe, Marian MIHĂILESCU-chitară bas, Alexandru ARDELEAN-chitară.

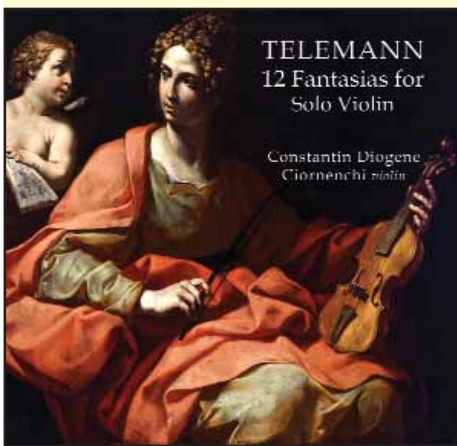
QUANTUNE revine cu un nou single – “Broke”. Compus chiar de membrii grupului, “Broke” va face

parte din primul album Cuantune (alături de piesele deja cunoscute publicului, precum “Stand up on your feet”, “This time” și “Addiction”) și promite a fi prima dintre numeroasele surprize pregătite fanilor. Noua piesă se remarcă printr-un sound aparte, o fuziune de elemente jazz swing și soul. Cruxfader și Elizabeth sunt cei doi compozitori din spatele Cuantune, avându-i alături în show-urile live pe Andreas Aron (contrabas) și Alexandru Olteanu (pian).

Constantin Diogene Ciornenchi: „Telemann – 12 Fantasias for Solo Violin”

Înregistrat din concert, în Tunisia, acest album extrem de îngrijit, inclusiv sub raport grafic, a apărut la Editura Muzicală. Protagonistul a absolvit cursurile Liceului de artă „G. Enescu” și apoi ale UNMB, unde și-a susținut și Masteratul, concertele ducându-l în toate cele 4 colțuri ale lumii. În booklet este prezentat cu căldură de lector univ. dr. Andreea-

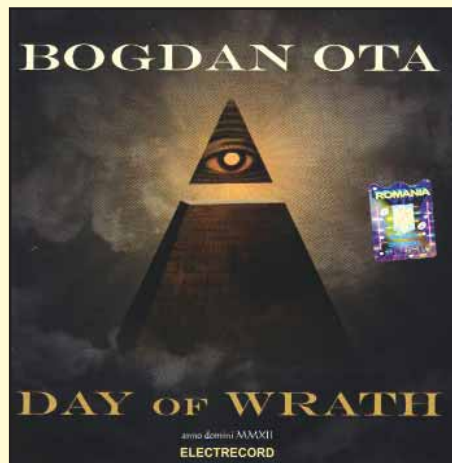
Aura Grigoraș: „Claritatea și sinceritatea expresiei muzicale, coloritul și amplitudinea dinamicii, precum și sensibilitatea și entuziasmul retoricii caracterizează interpretarea de față a acestor capodopere – pe nedrept neglijate – dedicate viorii solo”. De notat că în 2012 muzicianul a publicat la aceeași editură un amplu studiu muzicologic dedicat acestui ciclu de sonate, „Telemann – stilul galant al în creația pentru vioară solo”.

Bogdan Ota: „Day of Wrath”

Născut la Botoșani în 1978, termină liceul de arte „Ștefan Luchian”, apoi absolvă cursurile conservatorului „George Enescu” din Iași - interpretare instrumentală, principal - pian. În vara lui 2010, obligat de criza economică, își îndreaptă pașii spre Norvegia, unde prestează munci fizice, dar patronul său îl înscrie în secret la concursul TV „Norway got Talent”. Cronicile entuziaste, talentul îi este apreciat de Sony Music iar regizorul Rino Hemstad Eliassen îi

cere să scrie muzica filmului „Sirenen”. Românii l-au cunoscut după apariția la emisiunea lui Mihai Gâdea, urmată de concerte la Festivalul Mangalia și în Piața Constituției București. Își alcătuiește orchestra NORDIC SONATA, iar criticul Sergiu Alex (Constantin Ivaneș) - Radio Cluj publică volumul „Bogdan Ota și pianul care apropie cerul”.

A urmat, firesc, acest prim CD, lansat de ELECTRECORD: 15 piese

instrumentale, fiecare cu povestea sa - pe larg expusă de autor în bookletul însoțitor. Orchestrații bogate, rezultate din combinarea sonorităților clasice cu cele electronice - compuse, scrise, aranjate, produse - de Bogdan. Cronicile entuziaste ale specialiștilor de peste hotare definesc acest tip de muzică drept excelent fundal sonor pentru posibile creații cinematografice, considerându-l pe Ota un succesori al tronului marelui John Williams.

Changing Skins: „Changing Skins”

Una din cele mai tinere și mai promițătoare formații autohtone, care a luat naștere la București în anul 2009 din inițiativa lui Horațiu Ghibu (voce) și a lui Ștefan Mustață (chitară, programming). Înregistrează câteva succese și după diverse schimbări de componentă, în 2011 îi adaugă pe Adrian Cotoară (chitară bas) și pe Raluca Pascaru (tobe).

Inspiratul promoter Nelu Brîndușan îi ia sub aripa sa ocrotitoare și astfel apare acest album de debut, înregistrat în Skins Studio, masterizat în Grecia și distribuit în România de A&A Records. Zece piese (și două

videoclipuri, căci ei consideră foarte importantă latura vizuală) în limba engleză, cu stiluri diverse, de fapt un melanj interesant de electro, alternative-rock, pop și rock'n'roll pe care formația l-a denumit pop'n'roll. Una din titlaturile de urmărit din noul val al muzicii underground.

Nicolae Voiculeț: „Breaza”

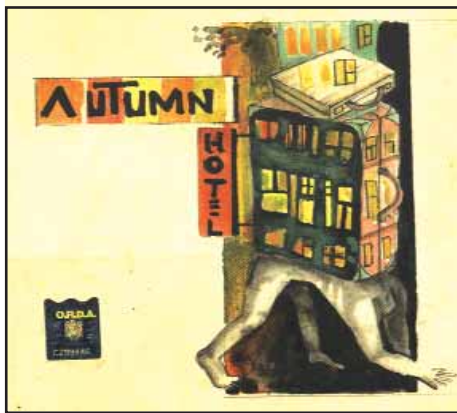
Iată cum muzica de calitate poate contribui la promovarea unei localități! Primarul Costin Răzvan Bălășescu a avut ideea de a-l implica pe cunoscutul naist Nicolae Voiculeț într-o campanie având drept scop evidențierea, inclusiv peste hotare, a atracțiilor orașului Breaza, unde s-au stabilit, între alții, Marina Voica, Sanda Țăranu, Eugenia Vodă. Aici ființează un centru de dans, „Barna Dance Studio”,

și au loc două mari manifestări internaționale, un festival al naiului dedicat de Voiculeț mentorului său Gheorghe Zamfir și un altul de folclor. Între piesele de pe album: „The Empress' Whisper”, „Time Traveler”, „Broken Wings”, „Destiny”, „Spring Fever”, toate aparținând protagonistului.

Nick Făgădar: „Autumn Hotel”

Proiectul solo al lui Nick Făgădar (voce, chitară electrică și acustică – Luna Amară), început în iarna anului 2010, alături de șapte muzicieni: Csergo Dominic (tobe – Urma), Kovacs Andras (claviaturi-Kumm), Eugen Nuțescu Oigan – chitară electrică (Kumm), Sorin Moraru (bass – Luna Amară), Dan Vaida (bass bass și fretless bass – Sfântu’ Așteaptă), Andrei Roșulescu (chitară – Seven) și Adrian “OQ” Neagoe (chitară – Masterpiece). Albumul conține 12 piese originale și un remix, scrise de Nick, apoi orchestrate și înregistrate

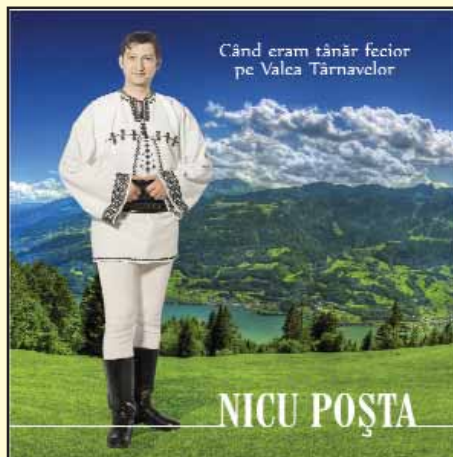
împreună cu invitații săi în Luna Recording Studio (Cluj Napoca); masterizarea la Boston. Albumul a fost editat ca Premium Digipak, în condiții grafice deosebite, cu un booklet de 28 de pagini. Grafica expresivă este semnată de Catrinel Sabaciag.

Sonorități diverse - pop-rock alternativ, chiar progressive uneori, mult mai calm decât Luna Amară, un disc inspirat conceput muzical și excelent auditiv.

Nicu Poșta: „Când eram tânăr fecior pe Valea Târnavelor”

La numai un an de la precedentul album, talentatul solist din județul Mureș lansează un nou CD tot sub egida Editurii Muzicale. Așa cum apreciază în prezentarea sa cunoscuta interpretă Veta Biriș, „Nicu Poșta este, după foarte mulți ani, primul interpret care aduce publicului larg un nou buchet de cântece alese de pe Valea Târnavelor”. Între aceste titluri: „Semănat-a mândra dor”, „Pădurice

deasă ești”, „Sara peste sat se lasă”, „Rozmarin plecat”, „Colo jos pe-o vale largă”. Între colaboratori: compozitorii Daniel Notăraș și Vlad Bucur, textierul Constantin Ignătescu, semn că nici folclorul nu mai este atât de autentic ca

altădată... Albumul a fost înregistrat la R&S Studio din Târgu-Mureș, aranjamentele muzicale fiind semnate de Vlad Octavian Bucur.

Horia Stoicanu: „Cireșe amare”

Născut în 1949 la București, este un reprezentant al generației de început a mișcării folk din România (compozitor, textier, solist vocal și chitarist), rămânând totuși un personaj retras, din underground. A susținut concerte în cluburi și festivaluri, a scris (muzică și text) pentru alți colegi - Pasărea Colibri, Mircea Vintilă, în 1990 cântă la evenimentele din Piața

Universității, în balcon, apare pe discuri colective; filolog ca formație, absolvent al Facultății de Litere din cadrul Universității București, se manifestă și ca traducător, publicist, critic muzical și realizează traducerea modernă a capodoperei cantemirene „Istoria

ieroglifică”. Și iată că abia acum lansează ...primul său CD de autor, cu ajutorul lui Mircea Rusu, la casa de producție EL-RA Consult . În Grant Studio au lucrat Florian Rusu, Ștefan Orfescu, Paul Arva, Iulian Udrea, pentru a înregistra 12 piese neapărute până acum pe niciun material discografic. Căci zice, paradoxal, cantautorul: „Prezentul album ilustrează începutul drumului meu, iar tot e a fost înainte nu mai contează”.

Vasile Mardare: „Eu și prietenul meu”

Elev fiind, a câștigat o serie de premii la concursurile școlare din Botoșani, iar în perioada liceului s-a aflat în apropierea lui Dinu Olărașu și a lui Cristian Buică - la Reșița, ulterior a înființat un grup la Sibiu, numit Pro Folk, apoi s-a mutat la Timișoara. A făcut parte din Cenaclul „Totuși iubirea”, unde a debutat în 1991, la vârsta de 20 de ani, urmat de concerte în toată țara. Este unul dintre fondatorii Taberei Naționale de Muzică Folk, ce

are loc anual la Calafat. “A mai trecut o zi” este primul său album, în 2002, iar în 2003 scoate cel de-al doilea album, intitulat “Din doi în doi”.

Titlul acestui disc se datorează faptului că toate textele sunt poezii semnate de Sorin Poclitaru, literat cu care colaborează mulți folkiști. Producător - Ana Sound, înregistrări efectuate în studioul Mardare Media Music, muzica celor 12 cântece aparținând cantautorului, ca și orchestrările (cu dublaje vocale și instrumentale inspirate), aranjamentele, vocea și chitara. Folk-pop “plin”, solid, plăcut de ascultat.

Pagini de

Florin-Silviu Ursulescu

Spectacolul străzii

Oana GEORGESCU

Ediția aniversară, a XX-a, a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu și-a propus – și a reușit! - să continue tradiția unei oferte culturale extreme de variate, la cel mai înal nivel. Timp de zece zile orașul Sibiu s-a transformat într-o scenă uriașă, pe care au evoluat artiști din toate colțurile lumii. Astfel, în sălile din oraș, în spații neconvenționale și piețe publice, în biserici, situri istorice, pub-uri au fost prezentate spectacole de teatru, dans, muzică și circ. Spectacolul străzii, susținut de zeci de trupe de teatru, de muzicanți, instrumentiști sau artiști de circ din întreaga lume

a fost unul total. Acestea au evoluat zilnic, din oră în oră, mai ales pe pietonala Nicolae Bălcescu, în Piața Mare și în Piața Mică din Sibiu, mereu neîncăpătoare.

Concertele susținute de Loredana, Smiley, Șuie Paparude, Robert Turcescu și Casa Presei

(concertul s-a intitulat "Un refren", după piesa cu care au ajuns în finala națională Eurovision) și Vunk în Piața Mare, concertul de închidere a Stagionii Filarmonicii de Stat din Sibiu (violinistul Gabriel Croitoru și vioara Guarnieri de la 1730 supranumită "Catedrala", care a aparținut lui George Enescu au fost acompaniați de Orchestra Filarmonicii de

Stat Sibiu condusă de dirijorul sibian Gabriel Bebeșelea), recitalurile grupului vocal "Acapella" ("Armoniile Îngerilor"), Ansamblului "Renaissance" (Serbia) sau ale corului bărbătesc al Facultății de Teologie "Andrei Șaguna" din Sibiu, concertele de orgă, gospel și muzică veche, spectacolele susținute de Ansamblul Folcloric "Cindrelul – Junii Sibiului",

musicalurile și spectacolele poetico-muzicale s-au bucurat de un succes de public extraordinar.

Spectacolul străzii a fost completat cu diverse ritmuri și sonorități de "Aruncătorii de steaguri din Rioni di Cori" (Italia) acompaniați de trompetiști și toboșari, de "Călăreții" ("Les Goulus") din Franța, de cimpoierii scoțieni "Reading" (Scottish Pipe Band "Reading"), trupă înființată în 1957 de un fost cimpoier al Queen's Own Cameron Highlanders, de Fanfara de la Cozmești, de toboșarii spanioli "Brincadeira" cu un show spectaculos și sofisticat despre static și mișcare, cu inovații la nivel ritmic și coregrafic sau de freneticele ritmuri din Caraibe ale Caribbean Group "ETHNICK '97" din Guadalupe.

60 de spații de joc, 350 de evenimente, 150 de premiere naționale, 70 de țări, 2.500 de artiști și invitați speciali, 60.000 de spectatori în fiecare zi sunt "cifrele" care au dovedit încă odată succesul incontestabil al acestei manifestări desfășurate anul acesta sub semnul "Dialogului"

și care a monopolizat din nou atenția întregii lumi. Felicitări sibienilor, președintelui Festivalului, Constantin Chiriac și întregii sale echipe!

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA
COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Șef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Dan BUCIU, Corina BURA, Carmen CĂRNECI CAVASSI,
Grigore CONSTANTINESCU, Dan DEDIU,
Oana GEORGESCU, Loredana IAȚEȘAN, Corina KISS,
Florian LUNGU, Doina MOGA, Virgil OPRINA,
Mariana POPESCU, Constantin TUFAN-STAN, Alexandru
ȘIPA, Florin-Silviu URSULESCU, Laura VASILIU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x